

Czyż Chrystus jest podzielony?

(1 Kor 1,1-17)

**Materiały na
TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN
(18-25 stycznia)
i cały rok 2014**

Warszawa 2013

© Copyright by

Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski
i
Polska Rada Ekumeniczna

Teksty Pisma Świętego

Psalmy i Nowy Testament – Przekład Ekumeniczny:

Pismo Święte Nowego Testamentu. Przekład Ekumeniczny.

Wydanie piąte poprawione, Warszawa 2012. © Towarzystwo Biblijne w Polsce.

Pozostałe księgi biblijne – Biblia Warszawska:

Biblia to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu.

Nowy przekład, Warszawa 1975 © Towarzystwo Biblijne w Polsce.

ISSN 0208-9424

Redakcja:

*Andrzej Gontarek
Sławomir Pawłowski
Edward Puślecki
Kalina Wojciechowska*

Przygotowanie do druku:

Sławomir Pawłowski

Część I

WPROWADZENIE

1. Słowo polskiego Komitetu Redakcyjnego

Sposób wykorzystania materiałów

Tydzień i rok

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan trwa w Polsce od 18 do 25 stycznia. Termin ten został zaproponowany przez pioniera ruchu ekumenicznego, Paula Wattsona z USA, w 1908 r., aby obejmował czas między dniem wspominającym św. Piotra (18 stycznia – niegdyś w rzymskim kalendarzu święto katedry Apostoła), a dniem upamiętniającym św. Pawła (25 stycznia – święto jego nawrócenia), co miało mieć symboliczne znaczenie. Na półkuli południowej, gdzie w styczniu zwykle trwają wakacje, Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest zazwyczaj obchodzony w innym terminie, np. w okresie obejmującym święto Pięćdziesiątnicy (propozycja ruchu „Wiara i Ustrój” z 1926 r.), co również zyskuje rangę symbolu.

Usilnie zachęca się Kościoły, by korzystały z tych materiałów przez cały rok, np. podczas comiesięcznych spotkań czy nabożeństw ekumenicznych, godzin biblijnych, w pracy duszpasterskiej wśród młodzieży, studentów, dorosłych. Podane w broszurze tzw. tematy do refleksji mogą posłużyć za wstęp do dyskusji, którą z kolei można zakończyć zaproponowanymi modlitwami.

Nabożeństwa codzienne i nabożeństwo centralne

W ramach Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan niektóre Kościoły, diecezje czy miasta organizują jedno nabożeństwo, inne spotykają się każdego dnia Tygodnia (właściwie oktawy). Jeszcze inne spośród tych ośmiu nabożeństw wybierają jedno, któremu nadają charakter obchodów centralnych, najczęściej w niedzielę. Należy tu podkreślić, że przypadająca w Tygodniu Modlitw niedziela ma szczególne znaczenie duszpasterskie.

Niniejsza broszura uwzględnia każdą z tych możliwości, czemu służy propozycja nabożeństwa Słowa Bożego oraz bogaty zestaw modlitw na każdy dzień, łącznie z czytaniem biblijnymi i komentarzami.

Międzywyznaniowo i konfesyjnie

Materiały Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan można wykorzystać zarówno podczas nabożeństw międzywyznaniowych jak i w ramach nabożeństw tylko jednej konfesji, włączając proponowane modlitwy – na ile to możliwe – do własnych porządków liturgicznych.

Na nabożeństwach centralnych w diecezjach Kościoła Rzymskokatolickiego, na które zapraszani są duchowni i świeccy z bratnich Kościołów chrześcijańskich, zalecane jest organizowanie nabożeństwa słowa Bożego. Jeżeli jednak raczej duszpasterskie podpowiadają, że ze względu na większy udział wiernych wskazane jest umieszczenie modlitw o jedność chrześcijan w ramach Mszy św., skorzystać należy z Mszału Rzymskiego, wzbogacając celebrację o podane w broszurze teksty (czytania biblijne, modlitwy).

Zwyczajem przyjętym w Polsce na nabożeństwach ekumenicznych stosowana jest gościnna wymiana kaznodziei. Jeżeli kazanie wygłasza przedstawiciel jednego nurtu chrześcijaństwa, pozdrowienie do zgromadzonych przekazać mogą przedstawiciele innych tradycji.

Wspólnotowo i indywidualnie

Choć wspólnotowa modlitwa o jedność chrześcijan ma charakter uprzywilejowany, to jednak chrześcijanin powinien także modlić się do

Ojca, „który widzi w ukryciu” (por. Mt 6,6). Materiały mogą służyć także tym, którzy chcieliby oddać się osobistej modlitwie w intencji jedności chrześcijan. Warto mieć przy tym świadomość, że wszyscy modlący się o większą widzialną jedność Kościoła tworzą wspólnotę, nawet gdy modlą się indywidualnie.

Przygotowanie materiałów

Zarys materiałów na tegoroczny Tydzień Modlitw został przygotowany przez chrześcijan z Kanady. Do ich powstania przyczynili się w szczególności:

- Pani Bernice Baranowski (Kościół Rzymskokatolicki), Kanadyjskie Centrum Ekumeniczne, Montreal;
- Wiel. Sandra Beardsall (Zjednoczony Kościół Kanady), St. Andrew's College, Saskatoon;
- Wiel. Michel Belzile (baptysta, Kościół Wspólnoty Greenborough), Toronto;
- Bp Donald Bolen, (Kościół Rzymskokatolicki), diecezja Saskatoon;
- Wiel. Amanda Currie (Prezbiteriański Kościół Kanady), Saskatoon;
- Pan Nicholas Jesson (Kościół Rzymskokatolicki), referent ds. ekumenizmu diecezji Saskatoon;
- Pan Norman Lévesque (Kościół Rzymskokatolicki), dyrektor Kanadyjskiego Centrum Ekumenicznego i dyrektor programu Green Church;
- Dk. Anthony Mansour (Kościół Prawosławny w Ameryce), Kanadyjskie Centrum Ekumeniczne, Montréal;
- Wiel. David MacLachlan (Zjednoczony Kościół Kanady), Atlantic School of Theology, Halifax;
- Wiel. John Wilson (Zjednoczony Kościół Kanady), Summerside, Prince Edward Island;
- Wiel. Karen Hamilton (Zjednoczony Kościół Kanady), sekretarz generalna Kanadyjskiej Rady Kościołów;
- Wiel. Gilles Routhier (Kościół Rzymskokatolicki), Dziekan Wydziału Teologii Uniwersytetu Laval, Québec.

Teksty przygotowane przez tę grupę zostały ostatecznie opracowane przez członków Międzynarodowego Komitetu mianowanego przez Komisję Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów i Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan na spotkaniu, które miało miejsce we wrześniu 2012 r. w jezuickim centrum rekolekcyjnym w Pierrefonds w Montrealu.

Polską wersję materiałów przygotował po raz siedemnasty ekumeniczny Zespół Redakcyjny, powołany przez Komisję ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski. Komisji współprzewodniczą: abp Jeremiasz (Kościół Prawosławny) i bp Krzysztof Nitkiewicz (Kościół Rzymskokatolicki). Do Zespołu należą obecnie:

Bp dr Edward Puślecki	honorowy zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP, Warszawa
Dr hab. Kalina Wojciechowska	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa
Ks. Andrzej Gontarek	Kościół Polskokatolicki w RP, Lublin
Dr hab. Sławomir Pawłowski SAC	Kościół Rzymskokatolicki, Lublin,

Komisja ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski pragnie, aby piątek, 24 stycznia 2014 r., był dniem **solidarności z chrześcijanami w Syrii**. W całym Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan, a szczególnie w tym dniu, chcemy wesprzeć modlitwą, postem i ofiarą chrześcijan, którzy cierpią tam z powodu swej przynależności religijnej. W materiałach pomocniczych został opublikowany tekst na temat jednego z syryjskich miast – Aleppo.

2. Tekst biblijny

(1 Kor 1,1-17)

Paweł, powołany z woli Boga na apostoła Jezusa Chrystusa, i Sostenes, brat, do Kościoła Bożego, który jest w Koryncie, do uświęconych przez Jezusa Chrystusa, do powołanych na świętych wraz ze wszystkimi, którzy w jakimkolwiek miejscu, u siebie i u nas, wzywają imienia naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa.

Zawsze dziękuję mojemu Bogu za was z powodu łaski Bożej, która została wam dana w Chrystusie Jezusie. Zostaliście bowiem w Nim ubogaceni pod każdym względem, we wszelkie słowo i wszelkie poznanie, gdyż świadectwo o Chrystusie zostało umocnione w was, tak że wam, którzy wyczekujecie objawienia się naszego Pana Jezusa Chrystusa, nie brak żadnego daru łaski. On również będzie was umacniał do końca, aby nie można było was o nic oskarżyć w dniu naszego Pana Jezusa Chrystusa. Wierny jest Bóg, przez którego zostaliście powołani do wspólnoty z Jego Synem, Jezusem Chrystusem, naszym Panem.

Zachęcam więc was, bracia, przez wzgląd na imię naszego Pana, Jezusa Chrystusa, abyście wszyscy byli zgodni i aby nie było wśród was rozłamów, ale abyście byli doskonali w jednakowym myśleniu i w jednakowej ocenie. Ludzie Chloë bowiem donieśli mi o was, moi bracia, że są między wami spory. Mówię to dlatego, że każdy z was mówi: ja należę do Pawła; ja do Apollosa; ja do Kefasa; ja zaś do Chrystusa. **Czy Chrystus jest podzielony?** Czy Paweł został za was ukrzyżowany? Czy też w imię Pawła zostaliście ochrzczeni?

Dziękuję Bogu, że nikogo z was nie ochrzciłem, z wyjątkiem Kryspusa i Gajusa, tak że nikt nie może powiedzieć, iż został ochrzczony w moje imię. Ochrzciłem też dom Stefanasa. Poza tym nie pamiętam, abym jeszcze ochrzcił kogoś innego. Chrystus przecież nie posłał mnie, abym chrzcił, lecz abym głosił Ewangelię, i to nie w mądrości słowa, aby nie został pozbawiony znaczenia krzyż Chrystusa.

(Pismo Święte Nowego Testamentu. Przekład Ekumeniczny)

3. Wprowadzenie w tematykę roku 2014

*Czyż Chrystus jest podzielony?*¹

(1 Kor 1,1-17)

1. My, Kanadyjczycy, żyjemy w kraju znanym z różnorodności języka, kultury, a nawet klimatu, i ta różnorodność znajduje odbicie także w sposobie wyrażania chrześcijańskiej wiary. Życie w tej różnorodności i wierność pragnieniu Chrystusa, aby Jego uczniowie pozostawali w jedności, skłoniły nas do zastanowienia się nad prowokacyjnym pytaniem św. Pawła postawionym w Pierwszym Liście do Koryntian: „Czyż Chrystus jest podzielony?” I choć odpowiadamy w wierze: „Nie!”, to nasze wspólnoty religijne trwają w gorszących podziałach. Pierwszy List do Koryntian wskazuje nam także, w jaki sposób możemy doceniać i przyjmować dary innych, nawet teraz, gdy jesteśmy podzieleni, a jednocześnie stanowi zachętę do pracy na rzecz jedności.
2. Kanada znana jest z bogactwa swej przyrody: gór, lasów, jezior, rzek, łąk pszenicy i trzech oceanicznych linii brzegowych. Terytorium naszego kraju rozciąga się od Oceanu Atlantyckiego do Oceanu Spokojnego i od granicy ze Stanami Zjednoczonymi do Bieguna Północnego. Jest to ziemia obfitująca w tereny uprawne i zasoby naturalne. Kanada jest także krajem zamieszkanym przez zróżnicowaną etnicznie ludność: rdzenne ludy i wiele narodowości przybyłych z całego świata, aby się tutaj osiedlić. Mamy dwa oficjalne języki: francuski i angielski, choć wielu Kanadyjczyków kultywuje język i kulturalne dziedzictwo ojczyzny przodków. Nasze społeczne i polityczne podziały są często uzależnione od różnic językowych, kulturowych, regionalnych, choć uczymy

¹ Zespół Redakcyjny zdecydował się na zastosowanie emfazy (Czyż) w brzmieniu hasła Tygodnia (patrz I i IV strona okładki), idąc za tłumaczeniem 1 Kor 1,13 według Biblii Tysiąclecia.

się rozumieć, w jaki sposób pochodzenie etniczne i jego świadomość przyczyniają się do tworzenia zdrowej, kanadyjskiej różnorodności. W tym wielokulturowym środowisku wielu chrześcijan pielęgnuje własne formy kultu i usługi duszpasterskiej. Skierowane do nas słowa Pawłowego listu zachęcają do podjęcia wysiłku, abyśmy wszędzie tam, gdzie mieszkamy, byli – jako Kościół – niepodzieleni i nie działali przeciwko sobie. Naszym zadaniem jest uznanie i podtrzymywanie łączy ze wszystkimi, którzy wzywają imienia Pana.

3. Fragment Pisma Świętego wybrany do rozważenia w tym roku, czyli 1 Kor 1,1-17, rozpoczyna się pełnym mocy wstępem. Tutaj, podobnie jak w uwerturze do opery lub w pierwszej części symfonii, pojawiają się tematy i motywy rozwijane później w obu Listach do Koryntian. Tekst można podzielić na trzy części: wiersze 1-3, 4-9 i 10-17. Wszystkie one stanowią solidną, lecz wymagającą podstawę rozważań, które dziś podejmujemy jako chrześcijanie, żyjący i działający razem w społeczeństwie i poszczególnych Kościołach.
4. W pierwszej części (1 Kor 1,1-3) Paweł wraz z innym chrześcijaninem Sostenesem – jako mała lecz autentyczna wspólnota dwóch osób – zwraca się do innej, większej i bardzo aktywnej wspólnoty korynckich chrześcijan. Zwraca się do nich jako do „Kościola Bożego”, a więc uważa ich nie tylko za lokalną wspólnotę, lecz za Kościół, w pełnym tego słowa znaczeniu, działający w tej części świata. Paweł przypomina im, że są ludźmi „powołanymi do świętości” nie osobno czy niezależnie, lecz „wraz ze wszystkimi, którzy w jakimkolwiek miejscu, u siebie i u nas, wzywają imienia Pana naszego Jezusa Chrystusa, ich i naszego [Pana]”. A zatem są oni autentycznym Bożym Kościołem mocno powiązanim z każdym, kto wzywa Pana tam, gdzie przebywa. Następnie Paweł, podobnie jak w innych swoich listach, przekazuje pełne mocy pozdrowienie, życząc adresatom listu Bożej łaski i pokoju. W języku apostoła „łaska” oznacza Bożą dobroć i obdarowanie nas w Chrystusie i ma na celu wzbudzenie w nas wdzięczności wobec Boga i łaskowości wobec innych. Boży „pokój”, którego możemy w pełni doświadczać tylko we wzajemnych relacjach, jest komunią (*koinonia*) w Bogu.

5. *Jakie przejawy Bożej łaski i pokoju dostrzegasz w lokalnym Kościele, w większej społeczności, w swoim kraju? Jak można wyjść poza zaangażowanie w działania na rzecz najbliższej społeczności i uczestniczyć we wspólnocie wszystkich chrześcijan i świata?*
6. Kolejną część rozważanego tekstu (1 Kor 1,4-9) Paweł rozpoczyna przypomnieniem gminie korynckiej o jej podstawowym powołaniu. Dziękuje również za „łaskę daną” Koryntianom „w Chrystusie Jezusie”. Nie jest to jedynie formalność, lecz autentyczna radość z darów, których Bóg uzyczył tej wspólnocie. Apostoł nie przestaje umacniać korynckich chrześcijan: „Zostaliście bowiem w Nim ubogaceni pod każdym względem..., nie brak żadnego daru łaski”. Koryntianie otrzymują zapewnienie, że będą umacniani do końca i że „wierny jest Bóg”. Bóg wzywa nas do wspólnoty (*koinonia*) swego Syna wraz ze wszystkimi społecznymi i duchowymi konsekwencjami, jakie wynikają z uczestnictwa w niej dla każdego z nas i dla naszych Kościołów.
7. Jako kanadyjscy chrześcijanie pamiętamy o tym, że nie zawsze potrafiliśmy cieszyć się z Bożych darów obecnych w innych wspólnotach chrześcijańskich. Odczytując tekst Pawła w duchu ekumenicznym, uświadamiamy sobie, że jesteśmy zaproszeni do szczerzej radości z błogosławieństw, którymi Bóg obdarza innych chrześcijan i w ogóle innych ludzi. Ci, którzy jako pierwsi przynieśli chrześcijańską wiarę do Kanady, często mieli lekceważący stosunek do darów i doświadczeń rdzennych mieszkańców; nie potrafili dostrzec w nich Bożego błogosławieństwa. Różnicowanie pod wieloma względami mieszkańców naszego kraju i wynikające z tego bogactwo przejawów wiary jest dla nas powodem do ogromnej wdzięczności. Choć w naszej historii można znaleźć wiele przykładów braku wzajemnego szacunku i wsparcia, to dobrze wiemy, że Kanada wyrosła na współpracy i poszukiwaniu sposobów budowania pokoju w kraju i na świecie. Świat przyrody, również jest darem otrzymanym od Boga, ale zbyt często o tym zapominamy. Dlatego stale zmagamy się z utrzymaniem równowagi między pragnieniem zapewnienia sobie dobrobytu a odpowiedzialnym dysponowaniem tym błogosławieństwem. Dążymy także do powszechnego uznania wspólnych wartości, które stanowią dziedzictwo

wszystkich Kanadyjczyków. Jako chrześcijanie i jako poszczególne Kościoły czujemy się wezwani do przeżywania wdzięczności za Boże dary w innych i do okazywania tej wdzięczności oraz troski za cały kraj i świat.

8. *Za co dziękujesz Bogu w swoim Kościele, w lokalnej społeczności i w swoim kraju? W jaki sposób doświadczasz duchowych i/lub materialnych darów których Bóg udzielił innej wspólnotie chrześcijańskiej lub innym osobom w twojej lokalnej społeczności?*
9. W trzeciej części (1 Kor 1,10-17) Paweł kieruje mocne słowa do Koryntian, którzy wypaczają Ewangelię i niszczą jedność wspólnoty, deklarując „Ja należę do Pawła, a ja do Apollosa; ja do Kefasa”. Nawet ci, którzy uważali, że przynależą do Chrystusa, są przez Pawła krytykowani, gdyż wykorzystali imię Chrystusa do oddzielenia się od innych członków chrześcijańskiej wspólnoty. Ludzie Chloe dostrzegli takie podziały w lokalnej społeczności i je ujawnili. Nie możemy powoływać się na imię Chrystusa, aby budować mury wokół siebie, ponieważ Jego imię jednoczy, a nie dzieli. „Czyż Chrystus jest podzielony?” Paweł nie sprzeciwia się tworzeniu wspólnot wokół silnego przywództwa, lecz podkreśla, że wspólnota ma odnaleźć swą podstawową tożsamość w Chrystusie: „Czyż Paweł został za was ukrzyżowany? Czyż w imię Pawła zostaliście ochrzczeni?”
10. Wiedząc, że wspólnota jest podzielona, Paweł wzywa jej członków do połączenia się i namawia, by „byli jednego ducha i jednej myśli”. Napomina Koryntian i swoich czytelników, „by byli zgodni”. Czy Paweł uważa, że wszyscy powinni tak samo modlić się i działać w ten sam sposób? Wcale tak nie sądzimy. Te wersety nie są wezwaniem do odrzucenia przywództwa Pawła, Apollosa czy Kefasa. Zakorzenieni w Chrystusie, jesteśmy wezwani do dziękowania także za te Boże dary, które osoby spoza naszej grupy wnoszą do wspólnej misji Kościoła. Dostrzeganie Bożych darów u innych zbliża nas do siebie w wierze i misji, i – przy poszanowaniu autentycznej różnorodności w modlitwie i codziennym życiu – prowadzi do jedności, o którą modlił się Chrystus.
11. Paweł zwraca uwagę na dwa główne elementy, dzięki którym stajemy się uczniami Chrystusa, wiążąc się z Nim w sposób najbardziej funda-

mentalny: chrzest i krzyż. Nie zostaliśmy ochrzczeni w imię Pawła i nie on został za nas ukrzyżowany; nasza jedność jest w Chrystusie, a nasze życie i zbawienie od Niego pochodzi. Jednocześnie wszyscy jesteśmy członkami takiej czy innej grupy i nasze lokalne Kościoły wychowują nas w wierze i pomagają kroczyć za Chrystusem. Jednak ani dla Pawła, ani dla nas nie wypływa z tego wniosek, że mamy się koncentrować na przynależności do jakiegoś konkretnego Kościoła. Przeciwnie, naszym celem jest głoszenie Dobrej Nowiny, samej Ewangelii, na którą odpowiadamy w wierze i radości. Teraz musimy dzielić się tym orędziem ze światem. Wywód Pawła zmusza nas, abyśmy odpowiedzieli sobie na pytanie, czy dla każdego mamy Dobrą Nowinę w Chrystusie, czy też wprowadzamy podziały, nawet w imię Chrystusa, i w ten sposób, jak mówi Paweł, pozbawiamy krzyż jego mocy.

12. Jako kanadyjscy chrześcijanie mamy za sobą bogatą historię współpracy i wzajemnej pomocy. W naszej historii nie brak przykładów wspólnych przedsięwzięć, wspólnych działań duszpasterskich, a nawet jednoczenia się niektórych Kościołów. Nawet tam, gdzie pełne zjednoczenie Kościołów nie było możliwe, często udawało się nam osiągać porozumienie i prowadzić wspólne działania duszpasterskie, co świadczyło o pogłębianiu się naszej jedności w Chrystusie. Kościoły w Kanadzie działały wspólnie na rzecz ubogich i sprawiedliwości społecznej. Wiele Kościołów zaczyna brać odpowiedzialność za takie postawy wobec rdzennych mieszkańców naszego kraju, które trudno nazwać chrześcijańskimi. A jednak, mimo tych budujących przykładów działań na rzecz jedności, której pragnie dla nas Chrystus, wciąż utrzymują się podziały, a jedność pozostaje rozbita. To wypacza głoszoną przez nas Dobrą Nowinę.
13. My także, jak apostoł Paweł, słyszymy doniesienia ludzi Chloe. To właśnie pod przywództwem Chloe grupa ta rozpoznaje i nazywa konflikty oraz podziały w korynckim Kościele. Wciąż potrzebujemy takich świadków, zarówno kobiet, jak i mężczyzn, ze wszystkich naszych Kościołów, i ich służby na rzecz pojednania prowadzącego do pełnej jedności. Wsłuchanie się w głos takich świadków przybliży

nas do realizacji Pawłowej wizji wspólnoty trwającej „w jednym duchu i jednej myśli” w Chrystusie.

14. *W jaki sposób ty i twój Kościół będziecie poszukiwali jednego celu i jednomyślności w Chrystusie z innymi Kościołami? W jaki sposób fakt, że w Kościołach w twojej społeczności i kraju możesz zetknąć się i doświadczyć różnego podejścia i różnych form kultu, zaowocuje dążeniem do widzialnej chrześcijańskiej jedności? Jaką wspólną misję podejmujesz z innymi chrześcijanami, aby czynić świat lepszym miejscem dla innych?*
15. Gdy rozważamy, jak wielu błogosławieństw i darów Bożych doświadczamy w naszym kraju, to zaczynamy sobie uświadamiać, że musimy odnosić się do siebie i do tej ziemi, która nas utrzymuje, z godnością i szacunkiem. Ta refleksja skłania nas do uznania własnej winy i do skuchy oraz do poszukiwania nowych sposobów życia na ziemi, które nie naruszałyby równowagi ekologicznej. Pogłębia się nasza świadomość tego, jak Bóg nam wszystkim błogosławi, i tego, że żadna grupa, bez uwzględnienia głosów innych Kanadyjczyków, nie może sama decydować o sposobie wykorzystywania zasobów naszego kraju.

4. Kontekst ekumeniczny w Kanadzie

Pośród wielu czynników mających wpływ na religijne doświadczenie Kanadyjczyków należy wymienić wielkość naszego kraju. Kanada jest drugim co do wielkości państwem na świecie. 40% jego terytorium stanowi Arktyka ciągnąca się na północ od 60° szerokości geograficznej. Kanada składa się z dziesięciu prowincji i trzech terytoriów. Jesteśmy otoczeni przez trzy oceany: Atlantycki, Spokojny i Arktyczny. Naszą jedyną granicą lądową jest granica ze Stanami Zjednoczonymi, na której od niemal dwustu lat panuje pokój. Kanada jest konfederacją dawnych kolonii brytyjskich, z parlamentarną formą rządów w federalnym systemie dziesięciu prowincji i trzech terytoriów. Zjednoczenie dawnych stref kolonialnych i uzyskanie niepodległości nastąpiło na drodze pokojowej i dziś Kanada pozostaje silnym orędownikiem międzynarodowego partnerstwa i współpracy.

Ogromne odległości między naszymi miastami sprzyjają zarówno samodzielności, jak i tworzeniu się wyraźnych odrębności w poszczególnych regionach, lecz może to także rodzić poczucie alienacji i niezadowolenia.

Kanada znana jest przyrodniczego bogactwa swej przyrody: gór, lasów, jezior i rzek, nieprzebranych łąnów pszenicy i trzech oceanicznych linii brzegowych. Jest to kraj rozwinięty rolniczo i posiadający wiele bogactw naturalnych. Kanada jest także krajem zamieszkiwanym przez zróżnicowaną etnicznie ludność: Pierwsze Nacje, Inuitów i Metysów (Pierwsze Nacje to termin używany w Kanadzie do potwierdzenia istnienia ludów tubylczych przed przybyciem Europejczyków; rdzenne ludy obszarów arktycznych nazywają samych siebie Inuitami; „Metys” to termin używany w odniesieniu do ludzi pochodzenia jednocześnie rdzennego i francuskiego), i wiele narodowości przybyłych z całego świata, aby się tutaj osiedlić. Mamy dwa oficjalne języki: francuski i angielski, choć wielu Kanadyjczyków kultywuje kulturalne i lingwistyczne dziedzictwo ojczyzny przodków.

Francuski odkrywca Jacques Cartier był pierwszym Europejczykiem, który po wpłynięciu na wody Rzeki Świętego Wawrzyńca usłyszał, że tubylcy używają słowa „Kanada”, które znaczy „wioska”. Pierwsi osadnicy z Francji byli w większości katolikami, lecz przybywało także wielu protestantów; byli to głównie kupcy hugenoccy. Napięcie religijnych występujących wówczas we Francji nie odczuwano w Nowej Francji, gdzie jezuici chętnie współpracowali z protestantami. Niestety, wczesny okres współpracy przerodził się w dyskryminację i ostatecznie tylko katolicy zostali oficjalnie uznani za kolonistów Nowej Francji. Pierwotna nazwa Montréal, *Ville Marie*, świadczyła o tych katolickich korzeniach.

W połowie XVIII w. Nowa Francja trafiła pod panowanie Wielkiej Brytanii i to głównie francusko-kanadyjskie rodziny katolickie stały się poddanymi anglikańskiego króla Anglii. W czasach gdy w Wielkiej Brytanii wciąż obowiązywało prawo dyskryminujące katolików, Korona zapewniała Kanadzie wolność religijną wraz ze swobodami językowymi, edukacyjnymi i kulturalnymi. Jednak pod tymi rządami trafiały się naprzemiennie okresy tolerancji, jak i pewnego ucisku. Aż do lat pięćdziesiątych XX w. katolicy biskupi nadzorowali większość instytucji społecznych

we francuskich wspólnotach. W tym czasie kraj się rozwijał i przyjmował nowe fale imigrantów. Pod koniec XVIII w. zaczęli tu przybywać Anglicy, Szkoccy i Irlandzcy osadnicy. W XIX w. do kolejnych fal imigracji z zachodniej i wschodniej Europy zaczęli coraz częściej dołączać mieszkańcy Ameryki Łacińskiej, Afryki, Środkowego Wschodu i Azji. W XX w. jako imigranci i uchodźcy do Kanady przybywali mieszkańcy ze wszystkich części świata, w tym liczna grupa wiernych z Kościołów prawosławnych i orientalnych z Europy Wschodniej i Środkowego Wschodu. Ich chrześcijańska tradycja wzbogaciła znacząco kanadyjski krajobraz wyznaniowy. Dziś kanadyjscy chrześcijanie modlą się w setkach języków i dialektów, zachowując charakterystyczne elementy swojej rodzimej kultury pośród tej kulturalnej i religijnej mozaiki. W Kanadzie osiedlili się także wyznawcy innych religii, w tym Żydzi, muzułmanie, sikhowie, hinduiści i bahaici. Kanadyjskie miasta znajdują się w czołówce najbardziej wielokulturowych i wieloreligijnych miast świata. Wcześniejsza polityka rządu, popierająca asymilację, od lat siedemdziesiątych XX w., została oficjalnie zastąpiona wielokulturowością. Obraz kraju został wzbogacony przez obywateli różnego pochodzenia etnicznego i cieszymy się z ich widzialnej obecności w życiu politycznym, edukacyjnym, zdrowotnym, artystycznym, komunikacyjnym, biznesowym i religijnym.

Przez ponad sto pięćdziesiąt lat niektóre chrześcijańskie wyznania w Kanadzie współpracowały z rządem federalnym przy prowadzeniu szkół z internatem dla Indian (Indian Residential Schools). Szkoły te przyjmowały dzieci rdzennych mieszkańców, często wbrew woli rodziców, aby je uczyć i asymilować do europejskiej kultury. Starano się przy tym wykorzystać rdzenną kulturę i język. W szkołach często dochodziło do nadużyć o charakterze fizycznym, psychicznym i seksualnym. Największe Kościoły w Kanadzie – rzymskokatolicki, zjednoczony, anglikański i prezbiteriański – były temu współwinne i ostatnio na różne sposoby przeproszały za tamtą działalność. Kościoły te obecnie blisko ze sobą współpracują na rzecz rdzennych mieszkańców w dziele poszukiwania sprawiedliwości, uzdrowienia, prawdy i pojednania, ostatnio przez narodową Komisję Prawdy i Pojednania (Truth and Reconciliation Commission; więcej informacji

na temat szkół z internatem dla Indian, czyli Indian Residential Schools zob.: <http://trc.ca>, która jest częścią ogólnej, całościowej i wszechstronnej odpowiedzi na dziedzictwo po szkołach z internatem dla Indian).

Poczynając od najwcześniejszych doświadczeń wyniesionych jeszcze z okresu kolonizacji Kanady, nasze Kościoły rozwijają współpracę duszpasterską. Już w 1880 r. misje prezbiteriańskie, metodystyczne i kongregacjonalistyczne prowadzone w zachodniej Kanadzie współpracowały ze sobą, dzieląc odpowiedzialność za działalność misyjną. Doprowadziło to do zjednoczenia Kościołów i stało się impulsem do powołania w 1925 r., Zjednoczonego Kościoła Kanady – pierwszego na świecie nowoczesnego ekumenicznego zjednoczenia Kościołów. Zwolennicy tego zjednoczenia widzieli w nim sposób na zapewnienie chrześcijańskiego przewodnictwa w procesie kształtowania się narodu. Dzisiaj współpraca duszpasterska przybiera wiele innych form. Ekumeniczna posługa duszpasterska jest prowadzona w więzieniach, szpitalach, w wojsku i na uniwersytetach. Większa część formalnego kształcenia teologicznego w kraju odbywa się w ekumenicznych szkołach czy konsorcjach. Rozwijają się też inne formy współpracy, czego przykładem są Wspólne Duszpasterstwa Ekumeniczne (Ecumenical Shared Ministries), gdzie dwa lub trzy wyznania korzystają z tych samych budynków, programów czy posługi duchownych i uczestniczą w cotygodniowych wspólnych nabożeństwach.

Kanadyjska Rada Kościołów (CCC), która zrzesza dwadzieścia cztery wyznania, jest jedną z największych rad kościelnych na świecie. Obejmuje ona takie tradycje jak: anglikańska, katolicka, reformowana, ewangelicka, wolnokościelna oraz prawosławna i orientalna. Kanadyjska Rada Kościołów, która wykorzystuje model konsensusu decyzyjnego, powstała w 1944 r. i obecnie zrzesza 85% chrześcijańskich wyznań w Kanadzie. Warto zauważyć, że Konferencja Biskupów Katolickich jest pełnoprawnym członkiem Kanadyjskiej Rady Kościołów, podobnie jak sześć wyznań ewangelickich. Ewangelicka Wspólnota Kanady (Evangelical Fellowship of Canada – EFC) zrzesza różne chrześcijańskie wyznania, wspólnoty parakościelne oraz lokalne społeczności o ewangelicznej i zielonoświątkowej proweniencji. Wiele Kościołów jest członkami lub obserwatorami zarówno Kanadyjskiej

Rady Kościołów (CCC), jak i Ewangelickiej Wspólnoty Kanady (EFC). W ostatnich latach obie organizacje bliżej ze sobą współpracują.

Wiele kanadyjskich Kościołów jest zaangażowanych w dwustronne i wielostronne przedsięwzięcia zarówno na poziomie narodowym, jak i lokalnym. Najważniejsze zjednoczenie powstało w wyniku połączenia się w 1925 r. wielu Kościołów prezbiteriańskich, metodystycznych i kongregacjonalistycznych, które w ten sposób utworzyły Zjednoczony Kościół Kanady. Rozwinęło się także wiele innych form współuczestnictwa i wspólnotowości, w tym anglikańsko-luterańska Deklaracja Waterloo (Waterloo Declaration) o pełnej komunii z 2001 r. Kanadyjskie dialogi teologiczne przyczyniały się do badań i refleksji ekumenicznych nie tylko na poziomie lokalnym, ale również na poziomie międzynarodowym, wnosząc do rozmów swoje spostrzeżenia i wnioski.

Jednym z wielu innowacyjnych aspektów działań kanadyjskiego ruchu ekumenicznego, jest zawarcie ponad pięćdziesięciu – począwszy od lat sześćdziesiątych XX w. – międzykościelnych koalicji na rzecz sprawiedliwości społecznej. Przedsięwzięcia takie jak: Ploughshares (Lemiesze pługa), the Women's Interchurch Council of Kanada (Międzykościelna Rada Kobiet Kanady), KAIROS – Canadian Ecumenical Justice Initiatives (Kanadyjskie Ekumeniczne Inicjatywy Sprawiedliwości), The Canadian Churches's Forum on Global Ministries (Forum Kościołów Kanadyjskich na rzecz Ogólnoświatowego Duszpasterstwa) wspierały Kościoły i rząd w badaniach i działaniach w złożonych kwestiach społecznych.

W 1963 r. w Montrealu ks. Irénée Beaubien założył w tętniącym życiem środowisku francusko-angielskim Kanadyjskie Centrum Ekumenizmu (Canadian Centre for Ecumenism). Publikuje ono czasopismo „*Ekumenizm*”, które jest wydawane w dwóch wersjach językowych – po francusku i angielsku, i wysyłane do subskrybentów w czterdziestu krajach. Stałą wrażliwość Centrum na ruchy społeczne ukazuje nowy program o nazwie Zielony Kościół (Green Church), który pomaga Kościołom wszystkich wyznań stawać się lepszymi włodarzami stworzenia.

Zwołanie II Soboru Watykańskiego w początku lat sześćdziesiątych XX w. wpłynęło na ożywienie ekumenizmu w Kanadzie. Kanadyjskie

doświadczenia i wnioski o charakterze ekumenicznym zostały wyraźnie ukazane w liście pasterskim zatytułowanym *Chrétiens désunis (Podzieleni chrześcijanie)* z 1962 r., którego autorem był kard. Paul-Émile Léger, arcybiskup Montrealu. Léger nie namawiał protestantów do przejścia na katolicyzm, lecz zapraszał katolików do modlitwy o jedność, a szczególnie o odrodzenie i przemianę samego Kościoła katolickiego. W słowach, które poprzedziły II Sobór Watykański, kardynał przyznał, że „pragnienie jedności staje się głównym celem współczesnego chrześcijaństwa” i że ten ważny ruch „narodził się z inspiracji Ducha Świętego”. W tej refleksji nad tajemnicą jedności i podziału chrześcijan podkreślił, że wszystkie ochrzczone osoby „są włączone w Chrystusa i stały się w Nim jednym ciałem”. Zauważył także, że w świetle wyraźnej woli Chrystusa podział jest „skandalem” i „złem”. Dlatego kardynał wezwał swych wiernych do modlitwy o jedność i do podjęcia dialogu z innymi chrześcijanami, podkreślając, że odpowiedzialność za podział leży po obu stronach.

Usłyszawszy o comiesięcznych spotkaniach protestanckich pastarów i katolickich księży organizowanych od 1958 r. w Montrealu przez ks. Beaubiena, Światowa Rada Kościołów wybrała to miasto na miejsce Czwartej Światowej Konferencji Misyjnej w 1963 r. To spotkanie ponad 450 teologów reprezentujących wiele wyznań i pochodzących z wielu krajów, którzy zostali ciepło przyjęci przez społeczeństwo w większości katolickie, stanowiło ważne ekumeniczne wydarzenie. Wieczór chrześcijańskiej solidarności obchodzony podczas Konferencji na Uniwersytecie Montrealskim zgromadził 1500 chrześcijan. Na Expo 67, Targach Światowych zorganizowanych w Montrealu, główne Kościoły Kanady i Watykan odłożyły na bok praktykę osobnych pawilonów na rzecz połączenia się w jednym wspólnym „chrześcijańskim pawilonie”. W historii Światowych Targów był to pierwszy przypadek wystawienia ekumenicznego pawilonu.

Po II Soborze Watykańskim powstały kolejne grupy ekumeniczne, spośród których na szczególną uwagę zasługują: Atlantycka Rada Ekumeniczna (The Atlantic Ecumenical Council, 1966), Quebecka Sieć Ekumeniczna (The Quebec Ecumenical Network, 1982) i Preryjne Centrum Ekumenizmu (The Prairie Centre for Ecumenism, 1984). Preryjne

Centrum Ekumenizmu, założone w Saskatoon przez ks. Bernarda de Margerie, jest sponsorowane przez siedem wyznań i skupia się na ekumenicznej edukacji i formacji, a także działa jako krajowe zaplecze naukowe dla Wspólnych Duszpasterstw Ekumenicznych (Ecumenical Shared Ministries). W całym kraju różne grupy religijne propagują ekumenizm na poziomie lokalnym w społecznościach wiejskich i wielkomiejskich dzielnicach. Czynią to także liczne rady Kościołów. W kraju rozwinęło się kilka inicjatyw ekumenicznych: wspólne obchody Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, wspólna formacja na wydziałach teologicznych, działalność na rzecz pokoju i sprawiedliwości społecznej, publikacje itd. Za integralną część życia religijnego w Kanadzie trzeba uznać wyzwania, jakie stoją przed rodzinami międzywyznaniowymi, i błogosławieństwo ich działań na rzecz jedności chrześcijan, ponieważ rodziny takie, często podejmują się prowadzenia różnych duszpasterstw o charakterze ekumenicznym.

W ostatnim czasie w życiu ekumenicznym daje się zauważyć wzrastające zaangażowanie Kościołów ewangelickich i pastorów w spotkania ekumeniczne o charakterze lokalnym, szczególnie w modlitwy ekumeniczne, w dialog i we wspólne działania duszpasterskie. Po okresie wewnętrznego zbliżenia ewangelików dostrzegamy okoliczności sprzyjające dialogowi i współpracy między Kościołami ewangelickimi, zielonościątkowymi, prawosławnymi, orientalnymi i rzymskokatolickim. Ewangelicy w Kanadzie wychodzą naprzeciw innym lokalnym Kościołom poszukującym dialogu, wspólnej modlitwy i współpracy w zakresie dawania świadectwa w naszych miastach. Kościoły stoją w obliczu wspólnej rzeczywistości, na którą nie mają już takiego wpływu społecznego jak kiedyś, a w wielu Kościołach z długą tradycją dramatycznie spada liczba wiernych.

Różnice wewnątrz chrześcijańskiej społeczności w kwestii priorytetów i potrzeby ewangelizowania ludzi innych wyznań nadal są czynnikami utrudniającymi współpracę. Jednak w ostatnich latach rozwinęła się współpraca na płaszczyźnie dialogu międzyreligijnego i jest często podejmowana wspólnie przez różne Kościoły.

Czy Chrystus jest podzielony w Kanadzie? Z pewnością można powiedzieć, że między chrześcijanami w Kanadzie utrzymują się podziały.

Chrześcijańska społeczność jest podzielona w kwestii roli kobiet zarówno w Kościele, jak i w społeczeństwie, a także w kwestiach etycznych, takich jak: aborcja, eutanazja i małżeństwa tej samej płci. Wiele z tych podziałów przekracza linie oddzielające poszczególne wyznania. Jednakże w obliczu nowych wyzwań społecznych niektóre wspólnoty religijne zaczęły angażować się, wraz ze swoimi sąsiadami, na różne nowe i pozytywne sposoby. W historii Kanady były zarówno okresy napięć i rywalizacji, jak i wzajemnej ignorancji i obojętności. Przez to wszystko nauczyliśmy się brać pod uwagę wartości wyznawane przez innych, aby żyć razem w pokoju. Wciąż jesteśmy podzieleni doktryną, ustrojem i praktykami religijnymi oraz utrzymywaniem religijnej odrębności, a mimo to nasze pielgrzymowanie ku jedności odbywa się nieprzerwanie pod Bożym przewodnictwem.

Aspiracje wyrażone w modlitwie z 1967 r. podczas obchodów stulecia Kanady wciąż odzwierciedlają nowoczesny charakter naszego kraju: „Módlmy się i żyjmy dla świata, w którym ludzie wszystkich nacji będą zjednoczeni w myśli, słowie i czynie; Boże, pomóż nam być absolutnie uczciwymi, czystymi i kochającymi w naszych relacjach z innymi w naszym świecie i w każdym świecie. Módlmy się o harmonię i samospełnienie dla każdej duszy w tym narodzie i w każdym narodzie; pomóż nam, Panie, pracować i żyć tak, aby zniknął głód, bieda, obojętność i choroby, i by rzeczywiście przyszło Twoje królestwo. Amen”.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

Czyż Chrystus jest podzielony?
(1 Kor 1,1-17)

WPROWADZENIE DO NABOŻEŃSTWA

Zbierając się na wspólną modlitwę podczas Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, odpowiadamy na skierowane do nas Boże wezwanie i przez śpiew, słowo i gest staramy się przemieniać i rozwijać naszą wzajemną relację w Chrystusie. Jest to okazja, aby przez osiem dni podejmować refleksje, które nawiązują do początkowego fragmentu Pierwszego Listu do Koryntian (1 Kor 1,1-17). W prowokacyjnym pytaniu Pawła: „Czyż Chrystus jest podzielony?” dostrzegamy – każdy z osobna i jako chrześcijańskie wspólnoty – radosne wezwanie do modlitwy i do przyjrzenia się sobie. Rozważany tekst biblijny i poniższy porządek nabożeństwa pozwolą nam na nowo, w nowym kontekście, podjąć to wyzwanie.

Oto kilka elementów tegorocznego nabożeństwa, które mogą wymagać wcześniejszego przygotowania:

Zgromadzenie wspólnoty – zawiera zaproszenie do modlitwy, w czasie której – zgodnie z tradycją niektórych rdzennych ludów Kanady – wierni kierują się w różne strony świata.

Ekumeniczna Wymiana Duchowych Darów – jest odpowiedzią zarówno na niepokój Pawła spowodowany tym, że Koryntianie podzielili się na różne odłamy, jak i na jego prowokacyjne pytanie: „Czyż Chrystus jest podzielony?” Nie możemy żyć w osamotnieniu, izolując od siebie nasze chrześcijańskie wspólnoty, i udawać, że tworzymy jedność. Musimy stać się zdolni i gotowi, aby przyjmować dary innych. Kolejnym krokiem będzie nazwanie daru, który my mamy innym do zaoferowania. Jest to więc zaproszenie do zainteresowania się innymi i dostrzeżenia w nich charyzmatów, które wzbogacają całe ciało Chrystusa. Nasza propozycja przeprowadzenia tej „wymiany darów”, która wymaga pewnego wcześniejszego przygotowania, jest następująca:

1. Zaprosić przedstawicieli innych Kościołów z twojej okolicy, aby razem zastanowić się nad tym, jakimi charyzmatami został obdarowany każdy z Kościołów i wybrać jeden „dar”, który każda wspólnota może ofiarować innym, a inni będą gotowi, by go „przyjąć”.
2. Byłoby idealnie, gdyby udało się znaleźć odpowiedni przedmiot lub symbol odnoszący się do każdego daru, aby w ten sposób zaprezentować dary podczas Ekumenicznej Wymiany Duchowych Darów.
3. Każdy z charyzmatów można zaprezentować przy użyciu tego lub podobnego sformułowania: „Z Kościoła ... otrzymujemy z wdzięcznością dar ... symbolizowany tutaj przez ...”.

Ekumeniczna Wymiana Duchowych Darów może oczywiście zostać dostosowana do warunków lokalnych.

Modlitwy wstawiennicze – obejmują „Osiem Milenijnych Celów Rozwoju” Narodów Zjednoczonych. Zachęcamy do wydrukowania tych modlitw dla danej grupy, aby jej członkowie mogli zobaczyć poszczególne cele w nich zawarte.

Można wyjaśnić osobom modlącym się, że osiem wezwań w **Zobowiązaniu do Jedności** odpowiada tematom z materiałów źródłowych przygotowanych na „osiem dni modlitw o jedność” zawartych w tym opracowaniu.

Ten, kto śpiewa, „dwa razy się modli”. Proponujemy kilka odpowiednich **hymnów i pieśni religijnych** zaczerpniętych z repertuaru kanadyjskich pisarzy i kompozytorów, zamówionych specjalnie na Tydzień Modlitw w 2014 r. Można je znaleźć na stronie internetowej www.ecumenism.net/music.

P – prowadzący

Z – zgromadzenie

PORZĄDEK NABOŻEŃSTWA

I. Gromadzimy się w nadziei i jedności

Pieśń procesyjna

Prowadzący modlitwę wraz z innymi mogą wejść w procesji.

Zgromadzenie

P – Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa.

Z – Amen.

P – To nabożeństwo zostało przygotowane w Kanadzie. Słowo „Kanada” w języku Irokezów – części rdzennych mieszkańców tego kraju – oznacza wioskę. Chrześcijanie na całym świecie, jako należący do domostwa Boga rzeczywiście tworzą jedną „wioskę”. W czasie modlitwy chrześcijanie łączą się z tą ogromną globalną „wioską” pełną piękną, zmagani i nadziei. Drodzy Przyjaciele, zapraszamy was do włączenia się we wspólną modlitwę przez łaskę naszego Pana Jezusa Chrystusa, miłość Boga i komunie Ducha Świętego.

P – Dobry Boże, Ty wezwałeś nas wszystkich: z naszych domów i biur, z kopalni i fabryk, z naszych pól i od naszych stad, ze sklepów, łodzi

rybackich, szkół i szpitali, z więzień i aresztów, abyśmy stanowili jedno we wspólnocie z naszym Panem, Jezusem Chrystusem.

Z – Zjednocz nasz w Chrystusie.

P – Rdzenni mieszkańcy Kanady zachowują starożytny rytuał polegający na odwracaniu twarzy w czasie modlitwy w różnych kierunkach. Wraz z nimi zjednoczmy się w modlitwie, kierując twarz kolejno we wskazaną stronę:

Skierowanie twarzy ku wschodowi

P – Ze wschodu, kierunku wschodzącego słońca, otrzymujemy pokój i światło, mądrość i wiedzę.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Skierowanie twarzy ku południu

P – Z południa płynie ciepło, wytyczenie biegu oraz początku i końca życia.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Skierowanie twarzy ku zachodowi

P – Z zachodu przychodzi deszcz, oczyszczające wody, które podtrzymują wszelkie życie.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Skierowanie twarzy ku północy

P – Z północy przychodzi zimno, silny wiatr i biały śnieg, dając nam siłę i wytrzymałość.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Odwroćenie się do przodu i skierowanie twarzy w górę

P – Z nieba otrzymujemy ciemność i światło, i tchnienie życia.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Skierowanie twarzy w dół

P – Z ziemi przychodzimy i do ziemi wrócimy.

Z – Jesteśmy wdzięczni, o Boże, za Twoje dzieło stworzenia, nasz ziemski dom.

P – Obyśmy chodzili dobrymi drogami, przenaświętwszy Boże, żyjąc na tej ziemi jak bracia i siostry, radując się szczęściem innych, współczując sobie w bolesti, w zjednoczeniu z Tobą, w imię Jezusa i z ozywczym tchnieniem Ducha odnawiającym oblicze ziemi.

Z – Amen.

Pieśń uwielbienia**Modlitwa pokutna**

P – Zainspirowani Pawłowym apelem skierowanym do korynckiej wspólnoty wyznajmy nasze grzechy.

P – Miłosierny Boże, przez naszą jedność z Chrystusem Jezusem obradowałeś nas mową i wiedzą wszelkiego rodzaju. W naszej pysze przypisujemy te dary wyłącznie sobie i nie rozpoznajemy ich prawdziwego źródła. Przebacz nam, Panie.

Z – Panie, zmiłuj się (lub *Kyrie eleison*)

P – Miłosierny Boże, w Chrystusie nie brak nam żadnego duchowego daru. A mimo to często jesteśmy zbyt bojaźliwi i zbyt zajęci sobą, aby dzielić się cudami tego dającego życie przesłania z tymi, którzy żyją wokół nas. Przebacz nam, Panie.

Z – Panie, zmiłuj się.

P – Miłosierny Boże, Ty wzywasz nas do wspólnoty z Twoim Synem, Jezusem Chrystusem. Brak zapału do jednoczenia się w jednym duchu

i w jednym celu, zbytnią łatwość dopuszczania się podziałów i sporów między nami. Przebacz nam, Panie.

Z – Panie, zmiłuj się.

P – Miłosierny Boże, pozostajemy wierni nawet wtedy, gdy widzimy naszą słabość. Przebacz nam nasze grzechy miernoty i zbyt łatwej akceptacji podziałów między nami. Łaską Twojego Ducha Świętego ożyw nasz zapał do podjęcia konkretnych kroków, byśmy przestrzegali przymierza jedności z Tobą, ze sobą nawzajem i z całym stworzeniem.

Z – Amen.

II. Słuchamy słowa Bożego

CZYTANIE I: Iz 57,14-19

Usuńcie zawadę z drogi mojego ludu

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

[Tak mówi Pan]:

Powiedzą: Torujcie, torujcie, prostujcie drogę!

Usuńcie zawadę z drogi mojego ludu

Bo tak mówi Ten, który jest Wysoki i Wyniosły,

który króluje wiecznie, a którego imię jest „Święty”:

Króluję na wysokim i świętym miejscu,

lecz jestem też z tym, który jest skruszony i pokorny duchem,

aby ożywić ducha pokornych i pokrzepić serca skruszonych

Bo nie na wieki wiodę spór i nie na zawsze się gniewam,

w przeciwnym razie musiałby przede mną ustać duch i istnienia,
które Ja sam stworzyłem.

Z powodu jego niegodziwej chciwości gniewałem się i smagałem go,
ukryłem się za moim gniewem,

lecz on, odstępca, poszedł drogą swojego serca.

Chociaż widziałem jego drogi, jednak ulecę go,
poprowadzę go i znowu udzielę obfitej pociechy jemu i jego żalobnikom,
Stwarzając owoc na ich wargach w postaci słów:

Pokój! Pokój dalekiemu i bliskiemu – mówi Pan, Ja go ulecę.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 36,5-9

Powierz swoją drogę Panu

Refren: Prowadź nas, Panie, drogami pokoju.
Powierz swoją drogę Panu,
zaufaj Mu, a On uczyni, co należy.
Sprawi, że twa sprawiedliwość zajaśnieje jak światło,
a twoja prawość niczym blask południa.

Refren: Prowadź nas, Panie, drogami pokoju.
Zamilcz przed Panem i Mu zaufaj,
nie gniewaj się, że komuś innemu się szczęści
i że ludzie knują intrygi.
Zaprzestań gniewu, porzuć zapalczywość,
nie oburzaj się, gdyż to prowadzi do złego.

Refren: Prowadź nas, Panie, drogami pokoju.
Złoczyńcy i tak zostaną wytępieni,
a ufających Panu odziedziczą ziemię.
Jeszcze trochę, a zniknie bezbożny,
spojrzysz na jego miejsce i już go nie będzie.
Natomiast pokorni odziedziczą ziemię
i będą się radować pełnią pokoju.

Refren: Prowadź nas, Panie, drogami pokoju.

CZYTANIE II: 1 Kor 1,1-17*Abyście wszyscy byli zgodni***Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian**

Paweł, powołany z woli Boga na apostoła Jezusa Chrystusa, i Sostenes, brat, do Kościoła Bożego, który jest w Koryncie, do uświęconych przez Jezusa Chrystusa, do powołanych na świętych wraz ze wszystkimi, którzy w jakimkolwiek miejscu, u siebie i u nas, wzywają imienia naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa.

Zawsze dziękuję mojemu Bogu za was z powodu łaski Bożej, która została wam dana w Chrystusie Jezusie. Zostaliście bowiem w Nim ubogaćceni pod każdym względem, we wszelkie słowo i wszelkie poznanie, gdyż świadectwo o Chrystusie zostało umocnione w was, tak że wam, którzy wyczekujecie objawienia się naszego Pana Jezusa Chrystusa, nie brak żadnego daru łaski. On również będzie was umacniał do końca, aby nie można było was o nic oskarżyć w dniu naszego Pana Jezusa Chrystusa. Wierny jest Bóg, przez którego zostaliście powołani do wspólnoty z Jego Synem, Jezusem Chrystusem, naszym Panem.

Zachęcam więc was, bracia, przez wzgląd na imię naszego Pana, Jezusa Chrystusa, abyście wszyscy byli zgodni i aby nie było wśród was rozłamów, ale abyście byli doskonali w jednakowym myśleniu i w jednakowej ocenie. Ludzie Chloe bowiem donieśli mi o was, moi bracia, że są między wami spory. Mówię to dlatego, że każdy z was mówi: ja należę do Pawła; ja do Apollosa; ja do Kefasa; ja zaś do Chrystusa. Czy Chrystus jest podzielony? Czy Paweł został za was ukrzyżowany? Czy też w imię Pawła zostaliście ochrzczeni?

Dziękuję Bogu, że nikogo z was nie ochrzciłem, z wyjątkiem Kryspusa i Gajusa, tak że nikt nie może powiedzieć, iż został ochrzczony w moje imię. Ochrzciłem też dom Stefanasa. Poza tym nie pamiętam, abym jeszcze ochrzcił kogoś innego. Chrystus przecież nie posłał mnie, abym chrzcił, lecz abym głosił Ewangelię, i to nie w mądrości słowa, aby nie został pozbawiony znaczenia krzyż Chrystusa.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jeśli ktoś chce być pierwszy, niech będzie ze wszystkich ostatni
i niech wszystkim służy.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: Mk 9,33-41**

Spór o pierwszeństwo.

Kto nie jest przeciwko nam, jest z nami

Słowa Ewangelii według świętego Marka

[Uczniowie] przyszli [z Jezusem] do Kafarnaum, a gdy był w domu, zapytał ich: O czym to dyskutowaliście w drodze? Oni zaś milczeli. W drodze bowiem dyskutowali o tym, kto z nich jest największy. Wtedy Jezus usiadł, przywołał Dwunastu i powiedział im: Jeśli ktoś chce być pierwszy, niech będzie ze wszystkich ostatni i służyć wszystkim. Następnie wziął dziecko, postawił je pośród nich, objął i powiedział: Kto przyjąłby jedno z takich dzieci w imię Moje, Mnie przyjmuje, a kto Mnie przyjmuje, nie przyjmuje Mnie, lecz Tego, który Mnie posłał.

Wtedy Jan powiedział do Niego: Nauczycielu, zobaczyliśmy kogoś, jak w Twoje imię wypędzał demony, i zabranialiśmy mu, bo nie chodził z nami. Jezus zaś odpowiedział: Nie zabraniajcie mu. Nie ma bowiem nikogo, kto czyniłby cuda w Moje imię i natychmiast mógłby Mi złorzeczyć. Kto bowiem nie jest przeciwko nam, jest z nami. Tego, kto poda wam kubek wody dlatego, że należycie do Chrystusa, zapewniam was, nie minie zapłata.

Oto słowo Pańskie

HOMILIA

III. Odpowiadamy w wierze i jedności

Wyznanie wiary

(Symbol Symbol Apostolski lub inne wyznanie wiary)

Hymn wiary i zaangażowania

Ekumeniczna Wymiana Duchowych Darów

Osoby przygotowujące nabożeństwo spotykają się wcześniej, aby wspólnie zastanowić się nad charyzmatami poszczególnych Kościołów i wybrać po jednym darze reprezentatywnym dla każdego z Kościołów. Wybrany może zostać zarówno dar o charakterze lokalnym, jak i o szerszym zasięgu. Przedstawiciele różnych Kościołów przynoszą przedmioty symbolizujące dary, które ich tradycja wnosi do całej chrześcijańskiej wspólnoty. Przedmioty symbolizujące dary są wnoszone i umieszczane na stole. Przewodniczący może zaprezentować dary, posługując się tą lub podobną formułą: „Z Kościoła ... otrzymujemy z wdzięcznością dar ... symbolizowany tutaj przez ...”.

Z – Jesteśmy wdzięczni za te dary, o Boże.

Modlitwa

Panie Jezu Chryste, Ty powiedziałeś do swoich apostołów: „Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam”. Nie patrz na nasze grzechy, lecz na wiarę swojego Kościoła i udziel nam pokoju i jedności tego niebiańskiego miasta, gdzie z Ojcem i Duchem Świętym żyjesz i królujesz teraz i na wieki wieków. Amen.

Modlitwy wstawiennicze

Kanadyjskie Kościoły wspólnie zawarły w modlitwach „Osiem Milenijnych Celów Rozwoju” Narodów Zjednoczonych. Poszczególne modlitwy kolejno je podejmują.

- P** – Módlmy się za wszystkich ludzi, którzy codziennie cierpią z powodu biedy i głodu. Ich niepewna sytuacja często powoduje podziały; niech miłość Chrystusa przywróci sprawiedliwość i pokój. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,
- Z** – I odpowiedz na nią w swojej miłości.
- P** – Módlmy się za tych wszystkich, którzy walczą o powszechną edukację. Niech ich pragnienie wiedzy buduje mosty między naszymi Kościołami i przywróci wzajemny szacunek niezależnie od tego, co nas różni. Miłosierny Boże, naszej modlitwy,
- Z** – I odpowiedz na nią w swojej miłości.
- P** – Módlmy się za tych wszystkich, którzy walczą o godność i równe prawa mężczyzn i kobiet. Niech obraz Boży będzie uszanowany w każdej kobiecie i każdym mężczyźnie. Pamiętamy szczególnie o potrzebie równego dostępu do pracy, dóbr i usług. Dążąc do „bycia jednym w Jezusie Chrystusie”, przyjmujemy w pełni dary zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,
- Z** – I odpowiedz na nią w swojej miłości.
- P** – Módlmy się za młodych ludzi, którzy chorują, i za tych, którzy dążą do poprawy zdrowia dzieci. Dbajmy o dzieci tak, jak gdyby to był sam Chrystus. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,
- Z** – I odpowiedz na nią w swojej miłości.
- P** – Módlmy się za kobiety spodziewające się dziecka i za ich zdrowie. Otoczmy szczególną opieką te matki, które noszą nowe życie i których miłość do dzieci przypomina nam o jednoczącej Bożej miłości. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,
- Z** – I odpowiedz na nią w swojej miłości.
- P** – Módlmy się za tych, którzy zwalczają AIDS, malarię i inne choroby. Usłyszmy głosy tych, którzy są pozbawieni godnego życia, i pracujemy

razem w tworzeniu świata, w którym każdemu człowiekowi okazuje się szacunek i troskę, i w którym nikt nie jest wykluczony. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,

Z – I odpowiedz na nią w swojej miłości.

P – Módlmy się za wszystkich, którzy cierpią z powodu konsekwencji wynikających z nieodpowiedzialnego korzystania z zasobów środowiska naturalnego i za wszystkie zagrożone gatunki. Prowadź nas do równowagi środowiskowej, abyśmy mogli pojednać się ze stworzeniem. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,

Z – I odpowiedz na nią w swojej miłości.

P – Módlmy się za tych, którzy rozwijają międzynarodową solidarność i światowe partnerstwo. Popierając sprawiedliwą wymianę handlową i redukcję zadłużenia krajów najbiedniejszych, chcemy dążyć do sprawiedliwości. Miłosierny Boże, wysłuchaj naszej modlitwy,

Z – I odpowiedz na nią w swojej miłości.

P – Starając się realizować te cele, chcemy słuchać Twego głosu, o Panie, i zdążyć razem do królestwa, które głosiłeś. Dlatego teraz modlimy się:

Modlitwa Pańska (recytowana lub śpiewana)

Znak pokoju

Uczestnicy modlitwy pozdrawiają się wzajemnie uściskiem, ukłonem lub uściskiem dłoni².

² Kanadyjscy autorzy nabożeństwa proponują przekazanie znaku pokoju ze słowami „Dar Boga” – *Don de Dieu*. Kiedy Francuzi przybyli do Kanady na przełomie XVI i XVII w., znaleźli ziemię pełną naturalnych bogactw i spotkali się z pomocą ze strony rdzennych mieszkańców tych terytoriów. Organizując w 1608 roku kolejną wyprawę z Francji do Kanady, nazwali jeden ze statków *Don de Dieu*. W ten sposób chcieli wyrazić Bogu wdzięczność za odkrycie tych ziem, a miejscowej ludności za okazaną życzliwość i pomoc. W wielu obrzędach eucharystycznych w Kanadzie zaprasza się wiernych do Komunii świętej słowami „Dary Boga dla ludzi Boga”. We francuskojęzycznej prowincji Québec wyrażenie *don de Dieu* – „dar Boga” – zyskuje dzisiaj nową dynamikę w chrześcijańskiej wspólnocie i w kulturze masowej.

Pieśń na ofiarowanie (podczas tej pieśni może być przeprowadzona zbiórka)

IV. Wychodzimy do świata

Zobowiązanie do jedności

- P** – Paweł wzywał chrześcijan w Koryncie, aby poznali w swych sercach i ukazali w swym działaniu, że Chrystus nie jest podzielony. On wzywa także nas, abyśmy sobie głębiej uświadomili jedność, jaką już mamy w Chrystusie.
- P** – Z tymi wszystkimi, którzy w każdym miejscu wzywają Pana Jezusa Chrystusa,
Z – Razem jesteście powołani do świętości.
- P** – Obdarowani łaską przez Boga na różny sposób,
Z – Razem za siebie składamy dzięki.
- P** – Obdarzeni wieloma błogosławieństwami, których udzielił nam Bóg dzięki naszej jedności w Chrystusie,
Z – Razem nie brak nam żadnego duchowego daru.
- P** – Utwierdzeni w Bogu, który dodaje nam sił do miłości i służby,
Z – Razem potwierdzamy, że Bóg jest wierny.
- P** – Przygarnięci przez Jezusa Chrystusa,
Z – Razem jesteśmy wezwani do wspólnoty.
- P** – Zjednoczeni w tym samym duchu i tym samym celu,
Z – Razem poszukujemy porozumienia.
- P** – Przewycięzając nasze spory dzięki Temu, który został dla nas ukrzyżowany,

Z – Razem należymy do Chrystusa.

P – Czy Chrystus jest więc podzielony?

Z – Nie! Razem idziemy głosić światu Jego Ewangelię!

Pieśń na rozesłanie

Błogosławieństwo i rozesłanie

Błogosławieństwa może udzielić kilku przewodniczących modlitwie w przedstawionej poniżej lub innej formie.

P – Pan z wami.

Z – I z duchem twoim.

P – Niech miłość Pana Jezusa przyciągnie was do Niego samego,
niech moc Pana Jezusa umocni was w Jego służbie,
niech radość Pana Jezusa napełni waszego ducha,
i błogosławieństwo Boga Wszechmogącego,
Ojca, Syna i Ducha Świętego
zstąpi na was i pozostanie z wami na zawsze.

Z – Amen.

P – Idźcie w pokoju,
by kochać i być kochanym,
by przyjmować i być przyjętym przez innych,
by służyć i umieć przyjąć pomoc.

Z – Bogu niech będą dzięki!

Postludium

Część III

POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

DZIEŃ PIERWSZY – sobota, 18 stycznia 2014 r.

Razem... jesteśmy powołani do świętości

CZYTANIE I: Wj 19,3-8

A wy będziecie mi królestwem kapłańskim i narodem świętym

Czytanie z Księgi Wyjścia

Mojżesz wstąpił na górę do Boga, Pan zaś zawołał nań z góry, mówiąc: Tak powiesz domowi Jakuba i to oznajmisz synom izraelskim:

„Wy widzieliście, co uczyniłem Egipcjanom, jak nosiłem was na skrzydłach orlich i przywiodłem was do siebie. A teraz, jeżeli pilnie słuchać będziecie głosu mego i przestrzegać mego przymierza, będziecie szczególną moją własnością pośród wszystkich ludów, bo moja jest cała ziemia. A wy będziecie mi królestwem kapłańskim i narodem świętym”. Takie są słowa, które powiesz synom izraelskim.

I przyszedł Mojżesz, i zwołał starszych ludu, i przedstawił im te wszystkie słowa, które Pan mu nakazał. Wtedy cały lud odpowiedział razem, mówiąc: Uczynimy wszystko, co Pan rozkazał. A Mojżesz powtórzył Panu słowa ludu.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 95,1-7*My ludem Jego pastwiska, stadem w Jego ręku*

- Refren:** My ludem Pana i jego owcami.
Chodźcie, śpiewajmy radośnie Panu,
wznośmy okrzyki na cześć Skały naszego zbawienia!
Przyjdźmy z dziękczynieniem przed Jego oblicze,
radośnie śpiewajmy Mu pieśni.
- Refren:** My ludem Pana i jego owcami.
Bo Pan jest wielkim Bogiem
i wielkim Królem nad wszystkimi bogami.
W Jego ręku są głębiny ziemi, szczyty gór należą do Niego.
Jego własnością jest morze, bo On sam je stworzył,
i suchy ląd ukształtowały Jego ręce.
- Refren:** My ludem Pana i jego owcami.
Chodźcie, pokłońmy się i na twarz padnijmy,
klękniemy przed Panem, naszym Stwórcą.
On bowiem jest naszym Bogiem,
a my ludem Jego pastwiska, stadem w Jego ręku.
- Refren:** My ludem Pana i jego owcami.

CZYTANIE II: 1 P 2,9-10*Wy, którzy niegdyś nie byliście ludem, teraz zaś jesteście ludem Boga***Czytanie z Pierwszego Listu świętego Piotra Apostoła**

Wy (...) jesteście potomstwem wybranym, królewskim kapłaństwem, narodem świętym, ludem wykupionym, abyście opowiadali o cnotach Tego, który was wezwał z ciemności do swojej niezwykłej światłości. Wy, którzy niegdyś nie byliście ludem, teraz zaś jesteście ludem Boga, wy, którzy nie dostąpiliście miłosierdzia, teraz zaś miłosierdzia doznaliście.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Kto czyni wolę Mojego Ojca,
ten jest Mi bratem i siostrą, i matką.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** Mt 12,46-50

Kto czyni wolę Mojego Ojca, który jest w niebie, ten jest Moim bratem i siostrą, i matką

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Gdy [Jezus] jeszcze mówił do zgromadzonych, Jego matka i bracia stanęli na zewnątrz i chcieli z Nim rozmawiać. Wtedy ktoś powiedział do Niego: Twoja matka i Twoi bracia stoją na zewnątrz i chcą z Tobą rozmawiać. On zaś odpowiedział temu człowiekowi: Kto jest Moją matką i kto to są Moi bracia? Wyciągnął rękę i wskazał na swoich uczniów: Oto Moja matka i Moi bracia. Kto bowiem czyni wolę Mojego Ojca, który jest w niebie, ten jest Moim bratem i siostrą, i matką.

Oto słowo Pańskie**TEMATY DO REFLEKSJI**

My, którzy wzywamy imienia Pana, jesteśmy razem powołani do świętości, jesteśmy tymi „którzy zostali uświęceni w Jezusie Chrystusie” (1 Kor 1,2). W Księdze Wyjścia to wspólne gromadzenie się ludu Bożego jest określone jako cenne dobro, królestwo kapłanów i lud święty.

W Pierwszym Liście św. Piotra nasze członkostwo w tej komunii świętych jest rozumiane jako następstwo powołania Bożego nas wszystkich jako wybranego plemienia, królewskiego kapłaństwa, ludu przeznaczanego Bogu na własność. Wraz z tym powołaniem otrzymujemy prawo ogłaszania potężnych dzieł Bożych, które wyciągają nas z ciemności do Bożego światła.

Ponadto w Ewangelii według św. Mateusza czytamy, że gdy jako komunii świętych razem modlimy się o jedność i staramy się pełnić wolę Bożą, nasza jedność w Jezusie wykracza poza naszą rodzinę, klan czy klasę.

PYTANIA

- Co dla nas lub w tradycji naszych Kościołów oznacza termin „komunia świętych”?
- W jaki sposób powołanie do stawania się „ludem świętym” skłania nas do wyjścia poza nasze chrześcijańskie środowisko?

MODLITWA

Miłosierny Boże, wraz z tymi wszystkimi, którzy wzywają imienia Pana słyszymy, że Ty powołujesz nas do świętości. Uczyniłeś nas wybranym plemieniem, królewskim kapłaństwem, ludem świętym. Mocą swojego Ducha Świętego złącz nas razem w komunii świętych i umocnij do pełnienia Twojej woli i do ogłaszania potężnych dzieł Jezusa Chrystusa, naszego Pana. Amen.

DZIEŃ DRUGI – niedziela, 19 stycznia 2014 r.

Razem... dziękujemy za Bożą łaskę w innych

CZYTANIE I: Pwt 26,1-11

Wyprowadził nas Pan z Egiptu

Czytanie z Księgi Powtórzonego Prawa

A gdy wejdiesz do ziemi, którą daje ci Pan, Bóg twój, w posiadanie, i zajmiesz ją, i osiedlisz się w niej, to weźmiesz z pierwocin wszelkich płodów rolnych, jakie uzyskasz w ziemi, którą daje ci Pan, Bóg twój, i włożysz do

kosza, i pójdziesz na miejsce, które Pan, Bóg twój, wybierze na mieszkanie dla imienia swego. Przyjdiesz do kapłana, który będzie w owych dniach, i powiesz do niego: Wyznaję dziś przed Panem, Bogiem twoim, że przyszedłem do ziemi, o której przysiągł Pan naszym ojcom, że nam ją da. Kapłan weźmie kosz z twojej ręki i postawi go przed ołtarzem Pana, Boga twego.

Potem odezwiesz się i powiesz przed Panem, Bogiem twoim: Zabłąkanym Aramejczykiem był mój ojciec i zstąpił do Egiptu, i przebywał tam jako obcy przybysz w nielicznej garstce, lecz stał się tam wielkim, potężnym i licznym narodem. Lecz Egipcjanie źle się z nami obchodzili, uciskali nas i nakładali na nas ciężką pracę przymusową, my zaś wołaliśmy do Pana, Boga naszych ojców, i Pan wysłuchał naszego głosu, i wejrzał na naszą udrękę i moźół oraz na nasz ucisk. I wyprowadził nas Pan z Egiptu ręką mozną i podniesionym ramieniem wśród wielkiej zgrozy, znaków i cudów, i przyprowadził nas na to miejsce, i dał nam tę ziemię, ziemię opływającą w mleko i miód. A teraz oto przyniosłem pierwociny płodów ziemi, którą dałeś mi, Panie.

Położysz to przed Panem, Bogiem twoim, i oddasz pokłon Panu, Bogu twemu, i będziesz się weselił z wszelkiego dobra, które Pan, Bóg twój, dał tobie i twemu domowi; ty, Lewita i obcy przybysz, który jest pośród ciebie.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 100

Wystawiajcie Pana i błogostawcie Jego imię

Refren: Niech cała ziemia wielbi swego Pana.

Wołaj na cześć Pana, cała ziemia,
służcie Panu z weselem,
przychodźcie radośni
przed Jego oblicze!

Refren: Niech cała ziemia wielbi swego Pana.

Wiedźcie, że Pan jest Bogiem,
On nas stworzył, a nie my.

Jesteśmy Jego ludem,
owcami Jego pastwiska!

Refren: Niech cała ziemia wielbi swego Pana.
Z dziękczynieniem wchodźcie w Jego bramy,
z pieśnią pochwalną na Jego dziedzińce,
wysławiajcie [Pana],
błogosławcie Jego imię!

Refren: Niech cała ziemia wielbi swego Pana.
Pan bowiem jest dobry,
Jego łaska trwa na wieki,
a Jego wierność
z pokolenia na pokolenie.

Refren: Niech cała ziemia wielbi swego Pana.

CZYTANIE II: Flp 1,3-11

Dziękuję mojemu Bogu za każdym razem, gdy was wspominam

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filipian

Dziękuję mojemu Bogu za każdym razem, gdy was wspominam. Zawsze, w każdej mojej modlitwie, proszę z radością za was wszystkich, z powodu waszego udziału w głoszeniu Ewangelii od pierwszego dnia aż do tej chwili. Jestem też pewny, że Ten, kto rozpoczął w was dobre dzieło, doprowadzi je do końca, aż do dnia Chrystusa Jezusa.

Słuszne jest, abym tak myślał o was wszystkich, ponieważ noszę was w sercu. Gdy jestem więziony i gdy bronię i umacniam Ewangelię, jesteście razem ze mną uczestnikami łaski. Bóg mi przecież świadkiem, że tęsknię do was wszystkich miłością Chrystusa Jezusa. I o to się modłę, aby wasza miłość była coraz pełniejsza w poznawaniu i we wszelkim rozumieniu, w rozróżnianiu tego, co istotne, abyście byli czysti i nienaganni na dzień Chrystusa, napełnieni przez Jezusa Chrystusa owocem sprawiedliwości ku chwale i czci Boga.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Słowo stało się ciałem
i zamieszkało wśród nas pełne łaski i prawdy.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: J 1,1-18**

Łaska i prawda przyszły przez Jezusa Chrystusa

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Na początku było Słowo, a Słowo było zwrócone ku Bogu i Bogiem było Słowo. Ono było na początku zwrócone ku Bogu. Przez Nie wszystko się stało, a bez Niego nic się nie stało. To, co się stało w Nim, było życiem. Życie zaś było światłością ludzi, a światłość świeci w ciemności i ciemność jej nie ogarnęła.

Był człowiek o imieniu Jan, posłany przez Boga. Przyszedł jako świadek, aby zaświadczyć o światłości i aby wszyscy przez niego uwierzyli. Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości. Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka, gdy na świat przychodzi. Na świecie było Słowo i świat przez Nie powstał, ale świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, lecz swoi Go nie przyjęli. Tym zaś, którzy Je przyjęli, dało moc stania się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w Jego imię, którzy nie z krwi ani z woli ciała, ani z woli mężczyzny, lecz z Boga zostali zrodzeni.

A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas pełne łaski i prawdy. Ujrzelśmy Jego chwałę, chwałę jako Jednorodzonego od Ojca. Jan świadcząc o Nim, głośno zawołał: Ten, o którym powiedziałem, że idzie za mną, zaistniał przede mną, bo był wcześniej niż ja. Wszyscy bowiem wzięliśmy z Jego pełni łaskę za łaską, gdyż Prawo zostało dane przez Mojżesza, a łaska i prawda przyszły przez Jezusa Chrystusa. Boga nikt nigdy nie widział. Jednorodzony Bóg, który jest w łonie Ojca, On uczynił Go znanym.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

W Księdze Powtórzonego Prawa wdzięczność jest sposobem życia z głęboką świadomością obecności Boga w nas i wokół nas. Jest to zdolność rozpoznawania Bożej łaski, która działa w nas i wszędzie we wszystkich ludziach, i dziękowania Bogu. Radość, która płynie z tej łaski, jest tak wielka, że doświadcza jej nawet „obcy, który jest u ciebie”.

W kontekście ekumenicznym wdzięczność oznacza umiejętność radowania się z darów Bożej łaski obecnych w innych wspólnotach chrześcijańskich; postawę, która otwiera drzwi do ekumenicznej wymiany darów i do uczenia się od siebie nawzajem.

Całe życie jest darem Boga: od momentu stworzenia aż do chwili, gdy Bóg stał się ciałem w życiu i dziele Jezusa; do tego momentu, w którym my żyjemy. Podziękujmy Bogu za dary łaski i prawdy dane w Jezusie Chrystusie, obecne i objawiające się w nas i naszych Kościołach.

PYTANIA

- Jakich darów Bożej łaski pochodzących z Kościołów innych tradycji doświadczyliśmy już w naszych wspólnotach?
- W jaki sposób chrześcijanie różnych tradycji mogliby lepiej przyjmować i dzielić się darami, które Bóg ofiarował każdemu z nas?

MODLITWA

Najukochańszy i najłaskawszy Boże, składamy dzięki za dary Twojej łaski, których doświadczamy w naszej tradycji i w tradycjach innych Kościołów. Przez łaskę Twojego Świętego Ducha spraw, aby nasza wdzięczność stale wzrastała, gdy spotykamy się ze sobą i w nowy sposób doświadczamy Twojego daru jedności. Modlimy się o to przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana. Amen.

DZIEŃ TRZECI – poniedziałek, 20 stycznia 2014 r.

Razem... nie brak nam żadnego duchowego daru

CZYTANIE I: Hi 28,20-28

Bojaźń Pańska jest mądrością

Czytanie z Księgi Hioba

Skąd więc bierze się mądrość
i gdzie jest miejsce rozumu?
Zakryta jest przed oczyma wszystkich żyjących
i zatajona przed practwem niebieskim.
Ochłan i śmierć mówią:
Słyszałyśmy wieść o niej na własne uszy.
Bóg wie o drodze do niej,
tylko On zna jej siedzibę,
Bo tylko On patrzy na krańce ziemi
i widzi wszystko, co jest pod niebem.
Gdy nadawał wiatrowi wagę
i mierzył pojemność wód,
Gdy deszczowi wyznaczał prawo i szlak dla błyskawicy,
wtedy ją widział i zgłębił, ustalił i wypróbował,
I rzekł do człowieka: Oto bojaźń Pańska, ona jest mądrością,
a unikanie złego rozumem.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 145,10-21

Otwierasz swoją rękę i nasycasz wszystko, co żyje.

- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.
Niech Cię wysławiają, Panie, wszystkie Twoje dzieła,
Twoi święci niech Cię błogosławią.
Niech mówią o chwale Twojego królestwa,
niech głoszą Twoją potęgę,
By oznajmić ludziom Twoje cuda
i wspaniałą chwałę Twojego królestwa.
- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.
Twoje królestwo jest królestwem wiecznym,
Twoje panowanie trwa przez pokolenia.
Pan podtrzymuje wszystkich upadających,
podnosi wszystkich zgnębionych.
- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.
Oczy wszystkich wpatrują się w Ciebie,
a Ty im dajesz pokarm we właściwym czasie.
Otwierasz swoją rękę
i nasycasz wszystko, co żyje.
- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.
Pan jest sprawiedliwy na wszystkich swoich drogach,
łaskawy we wszystkim, co czyni.
Pan jest bliski wszystkim, którzy Go wzywają,
wszystkim, którzy Go wzywają szczerze.
- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.
Spełnia pragnienia tych, co się Go boją,
wysłuchuje ich wołania i ocala.
Niech moje usta śpiewają hymn Panu,
niech wszystko, co żyje, błogosławi Jego święte imię na wieki!
- Refren:** Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.

CZYTANIE II: Ef 4,7-13

Każdemu zaś z nas została dana łaska według miary daru Chrystusa

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Każdemu też z nas została dana łaska według miary daru Chrystusa. Dlatego mówi Pismo: *Gdy wstąpił na wysokości, zniewolił niewolę, rozdał dary ludziom.* Czy zaś to, że wstąpił, nie znaczy, że również zstąpił w najniższe obszary ziemi? Ten, który zstąpił, jest tym samym, który wstąpił ponad wszystkie niebiosy, aby wszystko nappełnić.

To On uczynił jednych apostołami, innych prorokami, innych głosicielami Dobrej Nowiny, jeszcze innych pasterzami i nauczycielami, aby uzdolnić świętych do wykonywania dzieła służby, do budowania Ciała Chrystusa, aż wszyscy dojdziemy do jedności wiary i poznania Syna Bożego, do człowieczeństwa doskonałego, do miary dojrzałości wynikającej z pełni Chrystusa.

Oto słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Ja jestem chlebem, który zstąpił z nieba,
kto ten chleb spożywa, będzie żył na wieki.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:**Mk 8,14-21

Dlaczego martwicie się, że nie macie chleba?

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Uczniowie zapomnieli zabrać chlebów i tylko jeden mieli z sobą w łodzi. Wtedy [Jezus] ich ostrzegł: Uważajcie, wystrzegajcie się kwasu faryzeuszy i kwasu Heroda. Oni zaś rozmawiali z sobą, że nie mają chleba.

Jezus to spostrzegł i powiedział: Dlaczego martwicie się, że nie macie chleba? Jeszcze nie rozumiecie i nie pojmujecie? Czy aż tak zatwardziało

są wasze serca? Macie oczy, a nie widzicie, macie uszy, a nie słyszycie? Nie pamiętacie, ile zebraliście koszy pełnych okruszków, gdy podzieliłem pięć chlebów dla pięciu tysięcy? Odpowiedzieli: Dwanaście. A kiedy podzieliłem siedem chlebów dla czterech tysięcy, ile zebraliście dużych koszy pełnych okruszków? Odpowiedzieli: Siedem. I zapytał: Jeszcze nie rozumiecie?

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Hiob uświadamia sobie, że nawet gdyby wszystko zostało mu zabrane, zostanie bojaźń Boża, która jest mądrością. Jako bracia i siostry w Chrystusie, chociaż jesteśmy osłabieni przez podziały, wszyscy zostaliśmy obdarzeni obfitością różnorodnych darów, zarówno duchowych, jak i materialnych, do budowania Chrystusowego ciała.

A jednak, mimo Bożych obietnic i pełnego wspaniałomyślności życia i miłości Jezusa, podobnie jak uczniowie w Ewangelii według św. Marka, czasami zapominamy o naszym prawdziwym bogactwie: wprowadzamy podziały, gromadzimy zapasy, mówimy i działamy tak, jakbyśmy „nie mieli chleba”.

Chrystus nie jest podzielony: razem mamy dość darów, aby się nimi dzielić między sobą i ze „wszystkim, co żyje”.

PYTANIA

- Dlaczego zapominamy o obfitości Bożych darów, mówiąc: „Nie mamy chleba”?
- W jaki sposób możemy lepiej dzielić się duchowymi i materialnymi darami?

MODLITWA

Wierny i hojny Boże, błogosławimy Cię za to, że dałeś nam wszystkie duchowe dary, których potrzebujemy, by dojść do pełnego podobieństwa

do Chrystusa: za mądrość, za dary służby i za chleb. Pomóż nam być znakami Twojej obfitości zgromadzonymi w jedno, abyśmy mogli nieść dary Twego wiecznego królestwa wszędzie tam, gdzie ludzie doświadczają cierpienia i niedostatku. Napelnieni Duchem modlimy się w imię Tego, którego darem był chleb Jego życia połamany za nas, teraz i na zawsze. Amen.

DZIEŃ CZWARTY – wtorek, 21 stycznia 2014 r.

Razem... potwierdzamy, że Bóg jest wierny

CZYTANIE I: Lm 3,19-26

Miłosierdzie Pana nie ustaje

Czytanie z Księgi Lamentacji

Wspominanie własnej niedoli i udręki
to piołun i trucizna.

Moja dusza bezustannie to wspomina
i trapi się we mnie.

To biorę sobie do serca
i w tym moja nadzieja,

Niewyczerpane są objawy łaski Pana,
miłosierdzie jego nie ustaje.

Każdego poranku objawia się na nowo,
wielka jest wierność twoja.

Pan jest moim działem, mówi dusza moja,
dlatego w nim mam nadzieję.

Dobry jest Pan dla tego, kto mu ufa,
dla duszy, która go szuka.

Dobrze jest czekać w milczeniu na zbawienie Pana.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 57,7-11*Twoja wierność dosięga obłoków*

Refren: Wybaw mnie, Panie, w miłosierdziu swoim.

Sieć zastawili na moje stopy

i udręczyli moją duszę.

Dół wykopali przede mną,

lecz sami do niego wpadli.

Refren: Wybaw mnie, Panie, w miłosierdziu swoim.

Gotowe jest moje serce, Boże,

gotowe jest moje serce,

będę grał i śpiewał.

Zbudź się, moja duszo,

zbudź się, harfo i cytro!

Chcę obudzić jutrzeńkę!

Refren: Wybaw mnie, Panie, w miłosierdziu swoim.

Będę Cię, Panie mój, wysławiał wśród ludów,

zagram Ci pośród narodów,

bo Twoja łaska sięga aż do niebios,

a Twoja wierność do obłoków.

Refren: Wybaw mnie, Panie, w miłosierdziu swoim.

CZYTANIE II: Hbr 10,19-25*Wierny jest Ten, który złożył obietnicę***Czytanie z Listu do Hebrajczyków**

Mamy więc, bracia, dzięki krwi Jezusa otwarte wejście do świątyni, które On otworzył dla nas jako drogę nową i żywą przez zasłonę, to jest przez swoje ciało. Mamy też kapłana wielkiego nad domem Bożym.

Podejźmy więc ze szczerym sercem, z pełną wiarą, oczyszczeni ze złych skłonności serc i obmyci na ciele czystą wodą. Trzymajmy się niewzruszenie nadziei, którą wyznajemy, gdyż wierny jest Ten, który złożył obietnicę.

Zwracamy uwagę jedni na drugich, dążąc do gorliwej miłości i dobrych uczynków. Nie zaniedbujmy również wspólnych zgromadzeń, jak to się stało zwyczajem niektórych, ale zachęcajmy się wzajemnie tym bardziej, im bardziej widzimy, że zbliża się dzień.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Pan okazał nam miłosierdzie

i pamiętał o swoim świętym Przymierzu.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 1,67-75

Pan okazał miłosierdzie

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Zachariasz został napełniony Duchem Świętym i tak prorokował:

Niech będzie uwielbiony Pan, Bóg Izraela,

bo lud swój wziął w opiekę i odkupił.

I wzbudził nam moc zbawczą

w domu swego sługi Dawida,

jak zapowiedział z dawien dawna

przez usta swych świętych proroków,

że nas wybawi od nieprzyjaciół

i z rąk wszystkich prześladowców,

że okaże miłosierdzie naszym praojcom

i będzie pamiętał o swoim świętym Przymierzu,

o przysiędze, którą złożył praojcu naszemu Abrahamowi,

że da nam, wyrwanym z mocy nieprzyjaciół,

służyć Mu bez lęku,

w pobożności i sprawiedliwości przed Nim,

aż do końca dni naszych.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Odwieczna jedność Ojca, Syna i Ducha wprowadza nas w miłość Bożą i zrywa do udziału w Bożym dziele, którym jest miłość, miłosierdzie i sprawiedliwość, w świecie. Miłosierdzie i sprawiedliwość nie są w Bogu oddzielone, lecz połączone w wiernej miłości objawionej w przymierzu Boga z nami i z całym stworzeniem.

Zachariasz, który właśnie został ojcem, składa świadectwo o Bożym miłosierdziu, które przejawia się w dochowywaniu obietnic złożonych Abrahamowi i jego potomkom. Bóg jest wierny swemu świętemu przymierzu.

Modląc się nieustannie o jedność Kościoła, nie możemy zaniedbywać wspólnych spotkań i wzajemnej zachęty, pobudzając się wzajemnie do miłości i dobrych czynów, mówiąc: „Bóg jest wierny”.

PYTANIA

- W jaki sposób doświadczaliśmy Bożej wierności w naszym życiu i w życiu naszej wspólnoty w minionym roku?
- W jaki sposób Boża wierność inspiruje nas do dążenia do chrześcijańskiej jedności?

MODLITWA

Wierny Boże, składamy dzięki za Twą niezmienną miłość i Twoje oddanie. Trwając w radosnej nadziei, pracując i modląc się razem o pełną widzialną jedność Twojego Kościoła, prosimy Cię, napełnij nas wiarą w Twe obietnice. Modlimy się o to przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana, w mocy Ducha Świętego, Boga przez wszystkie wieki wieków. Amen.

DZIEŃ PIĄTY – środa, 22 stycznia 2014 r.

Razem... jesteśmy wezwani do współuczestnictwa

CZYTANIE I: Iz 43,1-7

Ja będę z tobą

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Tak mówi Pan – który cię stworzył, Jakubie,
i który cię ukształtował, Izraelu:

Nie bój się, bo cię wykupiłem,
nazwałem cię twoim imieniem – moim jesteś!

Gdy będziesz przechodził przez wody, będę z tobą,
a gdy przez rzeki, nie zaleją cię;
gdy pójdziesz przez ogień, nie spłoniesz,
a płomień nie spali cię.

Bo Ja, Pan, jestem twoim Bogiem,
Ja, Święty Izraelski, twoim wybawicielem;
daję Egipt na okup za ciebie,
Etiopię i Sabę zamiast ciebie.

Dlatego że jesteś, w moich oczach drogi,
cenny i Ja cię miłuję,
więc daję ludzi za ciebie
i narody za twoje życie.

Nie bój się, bo Ja jestem z tobą.

Ze Wschodu przywiodę twoje potomstwo
i z Zachodu zgromadzę cię.

Do Północy powiem: Wydaj!

A do Południa: Nie zatrzymuj!

Przyprowadź moich synów z daleka
i moje córki z krańców ziemi!
Wszystkich, którzy są nazwani moim imieniem
i których ku swojej chwale stworzyłem,
których ukształtowałem i uczyniłem.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 133

Jak to dobrze i miło, gdy bracia w zgodzie mieszkają

Refren: Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
O, jak to dobrze i miło,
gdy bracia w zgodzie mieszkają!
Jest to jak wyborny olejek na głowie,
co spływa na brodę, na brodę Aarona,
co spływa na skraj jego szaty.

Refren: Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Jest to jak rosa Hermonu,
która opada na wzgórze Syjonu.
Tam bowiem Pan zsyła błogosławieństwo
i życie na wieki.

Refren: Udziel nam, Panie, zgody i jedności.

CZYTANIE II: 1 J 1,3-7

Trwamy we wspólnocie

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Jana Apostoła

To, co widzieliśmy i usłyszeliśmy, głosimy również wam, abyście i wy trwali we wspólnocie z nami. My zaś trwamy we wspólnocie z Ojcem i Jego Synem, Jezusem Chrystusem. A piszemy to, aby nasza radość była pełna.

Nowina zaś, którą od Niego usłyszeliśmy i wam głosimy, jest taka: Bóg jest światłością i nie ma w Nim żadnej ciemności. Jeśli mówimy, że trwamy we wspólnocie z Nim, a chodzimy w ciemności, to kłamiemy i nie postępujemy w prawdzie. Jeśli natomiast chodzimy w światłości, podobnie jak On jest w światłości, to trwamy we wspólnocie z sobą, a krew Jezusa, Jego Syna, oczyszcza nas z wszelkiego grzechu.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Przykazuje wam, abyście się wzajemnie miłowali,
jak Ja was umiłowałem.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 15,12-17

Nazwałem was przyjaciółmi

Słowa Ewangelii według świętego Jana

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Takie jest Moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiłowałem. Nikt nie ma większej miłości niż ta, gdy ktoś daje swoje życie za swoich przyjaciół. Wy jesteście Moimi przyjaciółmi, jeśli czynicie to, co Ja wam przykazuję. Nie nazywam już was sługami, gdyż sługa nie wie, co czyni jego pan. Nazwałem was przyjaciółmi, bo oznajmiłem wam wszystko, co usłyszałem od Mojego Ojca.

Nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was wybrałem i postanowiłem, abyście szli i przynosili owoc, i aby wasz owoc był trwały, żeby Ojciec dał wam to, o co poprosicie w Moje imię. To wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Jesteśmy powołani do wspólnoty z Bogiem Ojcem, z Jego Synem Jezusem Chrystusem i Duchem Świętym. Gdy zbliżamy się do Trójosobowego Boga, jednocześnie zbliżamy się do siebie w chrześcijańskiej jedności.

Chrystus przemienił naszą relację ze Sobą, nazywając nas przyjaciółmi, a nie sługami. W odpowiedzi na tę miłość jesteśmy wezwani do budowania naszych relacji opartych nie na sile i dominacji, lecz na przyjaźni i wzajemnej miłości.

Powołani przez Jezusa, mamy stawać się świadkami Dobrej Nowiny zarówno wobec tych, którzy jeszcze jej nie słyszeli, jak i wobec tych, do których już ona dotarła. To świadectwo zawiera wezwanie do wspólnoty z Bogiem i ustanawia wspólnotę pośród tych, którzy odpowiadają na nasze zaproszenie.

PYTANIA

- W jaki sposób doświadczamy wezwania do wspólnoty z Bogiem?
- W jaki sposób Bóg wzywa nas do wspólnoty z innymi w naszych Kościołach i poza nim?

MODLITWA

Ojciec miłości, Ty wzywasz nas do wspólnoty z Twoim Synem i pozwalasz nam zbierać owoce głoszenia Ewangelii. Przez łaskę Twojego Ducha naucz nas wzajemnej miłości i jedności, aby nasza radość była pełna. Amen.

DZIEŃ SZÓSTY – czwartek, 23 stycznia 2014 r.

Razem... poszukujemy porozumienia

CZYTANIE I: Sdz 4,1-9

Jeśli ty pójdziesz ze mną, pójdę

Czytanie z Księgi Sędziów

Gdy umarł Ehud, synowie izraelscy nadal czynili zło w oczach Pana, więc Pan wydał ich w ręce Jabina, króla Kanaanu, który panował w Chasor. A wodzem jego wojska był Sysera, który mieszkał w Charoszet-Haggoim. Synowie izraelscy wołali tedy do Pana. Miał on bowiem dziewięćset żelaznych wozów bojowych i srodze uciskał synów izraelskich przez dwadzieścia lat.

W tym czasie sądziła Izraelitów prorokini Debora, żona Lappidota. Siadywała ona pod palmą Debory, pomiędzy Ramą a Betelem na pogórzu efraimskim, i synowie izraelscy przychodzili do niej na sąd. Posłała ona wezwanie do Baraka, syna Abinoama, z Kedesz-Naftali, i kazała mu powiedzieć: Oto tak nakazuje Pan, Bóg Izraela: Wyrusz i pociągnij na górę Tabor, a weź ze sobą dziesięć tysięcy mężów z synów Naftaliego i z synów Zebulona, ja zaś ściągnę ku tobie nad potok Kiszon Syserę, wodza wojska Jabina wraz z jego wozami i z jego zgiełkliwą gromadą i wydam go w twoją rękę.

Barak kazał jej odpowiedzieć: Jeżeli ty pójdziesz ze mną, to pójdę, lecz jeżeli ty nie pójdziesz ze mną, to nie pójdę. A ona rzekła: Pójdę z tobą, tylko że nie tobie przypadnie sława tej wyprawy, na którą ciągniesz, gdyż Pan wyda Syserę w ręce kobiety. Powstała tedy Debora i wyruszyła z Barakiem do Kedesz.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 34,2-15*Szukaj pokoju i dąż do niego*

- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Chcę w każdym czasie błogosławić Pana,
śpiewać Mu zawsze pieśń pochwalną.
Pan będzie moją chlubą,
niech pokorni słyszą i się radują.
- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Wysławiajcie ze mną Pana,
wywyższajmy wspólnie Jego imię!
Szukałem Pana, a On mnie wysłuchał
i wybawił mnie od wszelkiej trwogi.
- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Spójrzcie na Niego, radość was opromieni,
a wasze oblicza nie zapłoną wstydem!
Oto biedak zawołał, a Pan go wysłuchał
i wybawił z wszelkiego ucisku.
- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Anioł Pana rozbija obóz
wokół tych, którzy się Go boją i ich ratuje.
Skosztujcie i zobaczcie, jak dobry jest Pan,
szczęśliwy, kto się u Niego chroni!
- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Bójcie się Pana, Jego święci,
niczego nie zabraknie tym, którzy się Go boją!
Możni cierpią niedostatek i głód,
tym zaś, którzy szukają Pana, niczego nie zabraknie.
- Refren:** Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Chodźcie, synowie, słuchajcie mnie,
nauczę was bojaźni Pana!
Jaki ma być człowiek pożądający życia,
pragnący każdego dnia, by cieszyć się dobrem?

Refren: Udziel nam, Panie, zgody i jedności.
Powściągnij swój język od złego,
a usta od mowy fałszywej.
Odstąp od zła i czyn dobrze,
szukaj pokoju i dąż do niego.

Refren: Udziel nam, Panie, zgody i jedności.

CZYTANIE II: 1 Kor 1,10-15

Abyście wszyscy byli zgodni

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Zachęcam więc was, bracia, przez wzgląd na imię naszego Pana, Jezusa Chrystusa, abyście wszyscy byli zgodni i aby nie było wśród was rozłamów, ale abyście byli doskonali w jednakowym myśleniu i w jednakowej ocenie.

Ludzie Chloe bowiem donieśli mi o was, moi bracia, że są między wami spory. Mówię to dlatego, że każdy z was mówi: ja należę do Pawła; ja do Apollosa; ja do Kefasa; ja zaś do Chrystusa. Czy Chrystus jest podzielony? Czy Paweł został za was ukrzyżowany? Czy też w imię Pawła zostaliście ochrzczeni? Dziękuję Bogu, że nikogo z was nie ochrzciłem, z wyjątkiem Kryspusa i Gajusa, tak że nikt nie może powiedzieć, iż został ochrzczony w moje imię.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ja jestem pośród was jako ten, który służy,
kto chce być pierwszym niech będzie sługą wszystkich.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 22,24-30

Powstał spór między nimi

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Wynikł spór między [uczniami Jezusa] o to, kto z nich ma uchodzić za ważniejszego. On zaś powiedział do nich: Królowie panują nad narodami, a władców nazywa się dobroczyńcami. Wy jednak tak nie postępujcie. Kto z was jest ważniejszy, niech stanie się jak ten młodszy, a kto jest przełożonym, niech będzie jak ten, który służy. Kto bowiem jest ważniejszy: ten, kto zasiada przy stole, czy ten, który służy? Czy nie ten, kto zasiada przy stole? Ja natomiast jestem pośród was jak ten, który służy.

Wy jesteście tymi, którzy wytrwali wraz ze Mną w Moich doświadczeniach. Dlatego i Ja wam powierzam Królestwo, jak Mój Ojciec powierzył je Mnie, abyście w Moim Królestwie jedli i pili przy Moim stole, i zasiedli na tronach, by sędzić dwanaście pokoleń Izraela.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Rozbicie jedności opisane w Pierwszym Liście do Koryntian (1 Kor 1,12-13) odzwierciedla zniekształcenie Ewangelii, które osłabia integralność przesłania Chrystusa. Rozpoznanie konfliktu i podziału, jak to zrobili ludzie Chloe, jest pierwszym krokiem ku ustanowieniu jedności.

Takie kobiety jak Debora i Chloe wznoszą prorocki głos pośród ludu Bożego w czasach konfliktów i podziałów, przypominając nam o konieczności pozostawania w zgodzie. Takie prorockie głosy mogą umożliwiać ludziom podejmowanie działań prowadzących do odnowienia jedności.

Starając się być jednego ducha i jednej myśli, jesteśmy wezwani do poszukiwania Pana i Jego pokoju, jak napisał psalmista.

PYTANIA

- W jaki sposób prorocze nazwanie bolesnego nieporozumienia w Kościele może stać się początkiem odnowy prowadzącej ku większej jedności?
- Co wciąż powoduje podziały wśród nas i jakie dostrzegamy drogi ku większej jedności?

MODLITWA

Dobry Boże, Ty w czasach konfliktów i podziałów dajesz nam prorockich świadków. Gdy szukamy Cię, Panie, posyłasz nam swojego Ducha Świętego, który uzdalnia nas do pojednania i jednoczy w tym samym duchu i tym samym celu. Przez Jezusa Chrystusa naszego Pana. Amen.

DZIEŃ SIÓDMY – piątek, 24 stycznia 2014 r. DZIEŃ SOLIDARNOŚCI Z CHRZEŚCIJANAMI W SYRII (por. cz. IV: Materiały dodatkowe, str. 75-77)

Razem... należymy do Chrystusa

CZYTANIE I: Iz 19,19-25

Bóg pośle im wybawiciela

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

W owym dniu stanie w ziemi egipskiej ołtarz Pana i słup pamiątkowy Pana na jego granicach. I będzie znakiem i świadkiem Pana Zastępów w ziemi egipskiej, gdy będą wołać do Pana z powodu gnębieli, wtedy pośle im wybawiciela; on ujmie się za nimi i wyratuje ich.

Wtedy objawi się Pan Egipcjowi i Egipcjanie poznają w owym dniu Pana, i będą przynosić ofiary krwawe i ofiary z pokarmów, i będą składać Panu śluby i spełniać je. A gdy Pan będzie smagał Egipt, smagał i leczył, wtedy nawrócą się do Pana, a On da im się ubłagać i uleczy ich. W owym dniu prowadzić będzie droga z Egiptu do Asyrii: Asyryjczyk uda się do Egiptu, a Egipcjanin do Asyrii, i Egipcjanie wraz z Asyryjczykami będą służyć Panu.

W owym dniu będzie Izrael jako trzeci razem z Egiptem i Asyrią błogosławieństwem na ziemi, którą pobłogosławi Pan Zastępów, mówiąc: Niech będzie błogosławiony mój lud Egipt i dzieło moich rąk Asyria, i moje dziedzictwo Izrael!

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 139,1-12*Dokąd ucieknę przed Twoim obliczem?*

- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.
Ty przenikasz i znasz mnie, Panie,
Ty wiesz, kiedy siadam i wstaję,
z daleka dostrzegasz moje zamiary.
Widzisz, kiedy chodzę i odpoczywam,
znane są Ci wszystkie moje drogi.
- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.
Zanim jeszcze słowo pojawi się na moich ustach,
Ty, Panie, znasz je w całości.
Ze wszystkich stron mnie otaczasz
i kładziesz na mnie swoją rękę.
- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.
Twoja wiedza o mnie jest zadziwiająca,
zbyt wzniosła, bym jej dosięgną.
Gdzie się oddalę przed Twoim duchem,
dokąd ucieknę przed Twoim obliczem?
- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.
Choćbym wstąpił do niebios, tam jesteś,
choćbym legł w Szeolu – i tam będziesz.
Choćbym skrzydła zabrał jutrzence
i zamieszkał na końcu morza,
tam też poprowadzi mnie Twoja ręka
i podtrzyma mnie Twoja prawica.
- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.
Gdybym powiedział: Niech mnie ogarnie ciemność,
niech światło wokół mnie stanie się nocą,
to nawet ciemność nie skryje mnie przed Tobą,
noc zaś jak dzień zajaśnieje,
bo ciemność jest dla Ciebie jak światło.
- Refren:** Twój Duch ogarnia wszystkie ludy ziemi.

CZYTANIE II: 1 Kor 12,12-26

Jeśli jeden członek cierpi ... jeśli jednemu członkowi jest okazywany szacunek ...

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Tak bowiem jak jest jedno ciało i ma wiele członków, a wszystkie członki, chociaż jest ich wiele, są jednym ciałem, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscy przecież w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni, aby stanowić jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszyscy też zostaliśmy napojeni jednym Duchem.

Ciało bowiem to nie jest jeden członek, lecz liczne. Jeśli noga powiedziałaby: Ponieważ nie jestem ręką, nie należę do ciała – czy przez to rzeczywiście nie należy do ciała? Lub jeśli ucho powiedziałoby: Ponieważ nie jestem okiem, nie należę do ciała – czy przez to rzeczywiście nie należy do ciała? Jeśli całe ciało byłoby okiem, gdzie byłby słuch? A jeśli całe byłoby słuchem, gdzie byłoby powonienie?

Tymczasem Bóg umieścił członki w ciele, każdy z nich tak, jak chciał. Jeśli zaś wszystkie byłyby jednym członkiem, gdzie byłoby ciało? A tak wiele jest członków, ale jedno ciało. Nie może więc oko powiedzieć ręce: Nie jesteś mi potrzebna, albo głowa nogom: Nie potrzebuję was. Ale o wiele bardziej potrzebne są te członki ciała, które uchodzą za słabsze. Te więc, które uważamy za mało godne szacunku, tym większym otaczamy szacunkiem, i te wstydlive traktujemy z większą przyzwoitością. Te zaś, które nie należą do wstydliwych, nie potrzebują tego. Ale Bóg tak ukształtował ciało, że obdarzył większą czcią te członki, którym jej brakuje, aby nie było rozdwojenia w ciele, lecz żeby członki tak samo troszczyły się o siebie nawzajem.

I jeśli jeden członek cierpi, cierpią z nim wszystkie członki, jeśli jednemu członkowi jest okazywany szacunek, radują się z nim wszystkie członki.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich,

który działa ponad wszystkimi i we wszystkich.
Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mk 9,38-41

Kto bowiem nie jest przeciwko nam, jest z nami

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Jan powiedział do [Jezusa]: Nauczycielu, zobaczyliśmy kogoś, jak w Twoje imię wypędzal demony, i zabranialiśmy mu, bo nie chodził z nami. Jezus zaś odpowiedział: Nie zabraniajcie mu. Nie ma bowiem nikogo, kto czyniłby cuda w Moje imię i natychmiast mógłby Mi złorzeczyć. Kto bowiem nie jest przeciwko nam, jest z nami. Tęgo, kto poda wam kubek wody dlatego, że należycie do Chrystusa, zapewniam was, nie minie zapłata.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Izajasz przepowiada, że nastąpi taki dzień, gdy Egipcjanie i Asyryjczycy wraz z Izraelem będą oddawać Bogu cześć jako jeden lud Boży. Chrześcijańska jedność należy do Bożego planu, aby doprowadzić do jedności całej ludzkości, a ostatecznie do jedności całego stworzenia. Modlimy się o ten dzień, gdy razem będziemy mogli oddawać Bogu cześć w jednej wierze i w jednej wspólnotie eucharystycznej

Dzięki darom z różnych kościelnych tradycji otrzymujemy Boże błogosławieństwo. Rozpoznawanie tych darów w sobie i w innych przybliża nas do osiągnięcia widzialnej jedności.

Chrzest sprawia, że jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie. My jednak wyżej cenimy jeden Kościół od innego, a Paweł przypomina nam, że każdy, kto wzywa imienia Pana, jest z nami w Chrystusie, gdyż wszyscy należymy do jednego ciała. Nie ma ludzi, do których możemy powiedzieć: „Nie potrzebuję was” (1 Kor 12,21).

PYTANIA

- Jakie są znaki „przynależności do Chrystusa”?
- W jaki sposób wyrażenie „należę do Chrystusa” może być wykorzystywane do tego, aby dzielić chrześcijan, zamiast ich jednoczyć?

MODLITWA

Dziękujemy Ci, Boże, że obdarzasz każdego, kto należy do ciała Chrystusa, darami Twojego Ducha. Pomóż nam okazywać sobie nawzajem wsparcie, szanować różnice i pracować na rzecz jedności wszystkich, którzy wyznają Jezusa jako Pana. Amen.

DZIEŃ ÓSMY – sobota, 25 stycznia 2014 r.

Razem... głosimy Ewangelię

CZYTANIE I: Iz 61,1-4

Pan namaścił mnie, abym zwiastował dobrą nowinę

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Wszchemocnego Pana nade mną, gdyż Pan namaścił mnie,
abym zwiastował ubogim dobrą nowinę;
posłał mnie, abym opatrzył tych, których serca są skruszone,
abym ogłosił jeńcom wyzwolenie, a ślepym przejrzenie,
Abym ogłosił rok łaski Pana i dzień pomsty naszego Boga,
abym pocieszył wszystkich zasmuconych,
Abym dał płaczącym nad Syjonem zawój zamiast popiołu,
olejek radości zamiast szaty żałobnej,
pieśń pochwalną zamiast ducha zwątpienia.

I będą ich zwać dębami sprawiedliwości, szczepem Pana ku jego wstawieniu.
 I odbudują starodawne ruiny,
 podźwigną opustoszałe osiedla przodków,
 odnowią zburzone miasta, osiedla opustoszałe od wielu pokoleń.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 145,1-7

Pokolenie pokoleniu głosi Twoje dzieła

- Refren:** Całemu światu głosicie imię Pana.
 Chcę Ciebie wysławiać, Boże mój i Królu,
 chcę błogosławić Twoje imię na wieki.
 Codziennie będę Cię błogosławił
 będę wysławiał Twoje imię na wieki.
- Refren:** Całemu światu głosicie imię Pana.
 Pan jest wielki, godny wielkiej chwały,
 Jego wielkość jest niezgłębiona.
 Pokolenie pokoleniu niech głosi Twoje dzieła
 i ogłasza Twoje potężne czyny.
- Refren:** Całemu światu głosicie imię Pana.
 Chcę rozważać chwałę Twojego majestatu
 i Twoje cudowne dzieła.
 Będą mówić o potędze Twoich straszliwych czynów,
 a ja opowiem o Twojej wielkości.
 Będą przekazywać pamięć o Twej wielkiej dobroci
 i radować się Twoją sprawiedliwością.
- Refren:** Całemu światu głosicie imię Pana.
 Pan jest łaskawy i miłosierny,
 nieskory do gniewu i pełen litości.
 Pan jest dobry dla wszystkich,
 Jego miłosierdzie nad wszystkim, co stworzył.
- Refren:** Całemu światu głosicie imię Pana.

CZYTANIE II: 1 Kor 15,1-8

Przekazałem wam na początku to, co i ja przejąłem

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Przypominam wam, bracia, Ewangelię, którą wam głosiłem, a którą przyjęliście i w której trwacie. Przez nią również dostępujecie zbawienia, jeśli zachowujecie ją tak, jak wam głosiłem, chyba że nadaremnie uwierzyliście.

Przekazałem wam bowiem na początku to, co i ja przejąłem, że zgodnie z Pismem Chrystus umarł za nasze grzechy, że został pogrzebany i trzeciego dnia wskrzeszony z martwych, zgodnie z Pismem, że ukazał się Piotrowi, potem Dwunastu. Następnie ukazał się więcej niż pięciuset braciom jednocześnie, z których większość żyje do dziś, niektórzy zaś pomarli. Później ukazał się Jakubowi, potem wszystkim apostołom. A jako ostatniemu ze wszystkich, jakby poronionemu płodowi, ukazał się także mnie.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Duch Pana nade mną,
abym zwiastował ubogim Dobrą Nowinę.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 4,14-21

Dzisiaj wypełniło się proroctwo Pisma, które usłyszeliście

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Jezus wrócił w mocy Ducha do Galilei, a wieść o Nim rozeszła się po całej okolicy. I nauczał w ich synagogach, sławiony przez wszystkich.

Przyszedł też do Nazaretu, gdzie się wychował. Zgodnie ze swym zwyczajem wszedł w dzień szabatu do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu zwój proroka Izajasza. Gdy go rozwinął, znalazł miejsce, gdzie było napisane:

„Duch Pana nade mną,
dlatego namaścił mnie,
abym zwiastował ubogim Dobrą Nowinę.
Posłał mnie, abym głosił więźniom uwolnienie
i niewidomym przejrzenie,
abym wziętych do niewoli wypuścił na wolność
i ogłosił rok miłosierdzia Pana”.

Następnie zwinął zwój, podał go słudze i usiadł, a wszyscy w synagodze utkwili w Nim wzrok. Wtedy zaczął do nich mówić: Dzisiaj wypełniło się proroctwo Pisma, które usłyszeliście.

Oto słowo Pańskie

TEMATY DO REFLEKSJI

Na nowo razem głosimy Dobrą Nowinę przepowiadaną w Księdze Izajasza, wypełnioną w naszym Panu Jezusie, głoszoną przez apostoła Pawła i otrzymaną przez Kościół. Nawet gdy dostrzegamy wielkie różnice, jakie są między nami, i czujemy się dotknięci przypisywanymi nam etykietkami, nie możemy tracić z oczu naszego wspólnego obowiązku, jakim jest głoszenie Ewangelii Jezusa Chrystusa.

Paweł został posłany, aby „głosił Ewangelię, i to nie w mądrości słowa, aby nie zniweczyć Chrystusowego krzyża” (1 Kor 1,17). Drogę do jedności można znaleźć tylko w mocy Chrystusowego krzyża.

Gdy głosimy dzieło Jezusa Chrystusa w naszym życiu i w życiu chrześcijańskiej wspólnoty doświadczamy Ewangelii.

PYTANIA

- W jaki sposób historyczny i kulturowy przekaz Ewangelii jest przeszkodą w jedności?
- Jak być lepszym świadkiem Ewangelii?

MODLITWA

Miłosierny Boże, Ty posłałeś swego Syna Jezusa Chrystusa w mocy Ducha, aby wykupił Twój lud. Zjednocz nas w różnorodności, abyśmy Dobrą Nowiną o życiu, śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa mogli potwierdzać i głosić światu. Amen.

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa powszechna wiernych

- P** – przewodniczący
(przewodnictwo może być podzielone między kilku duchownych)
- D** – diakon
- L** – lektor (lektorzy)
- Z** – zgromadzenie

WZÓR I

(opracowanie: Kościół Ewangelicko-Methodystyczny)

- P** – Przed Bogiem Wszchemogącym, w Trójcy Jedynym, pokornie pochyłmy nasze głowy i módlmy się:
- L** – Módlmy się za ludzi wierzących w Jezusa Chrystusa, rozproszonych po całym globie, aby odważnie zwiastowali Ewangelię miłości. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – Módlmy się za nasze Siostry i naszych Braci w wierze, którzy w różnych krajach doznają ucisku i prześladowań ze względu na swe religijne przekonania. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nasz kraj, aby wiara stawała się w nim żywa i skuteczna w życiu prywatnym, zawodowym i społecznym. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się o ducha jedności w zwiastowaniu prawd Ewangelii Jezusa Chrystusa wszędzie tam, gdzie sytuacja tego wymaga. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się o chrześcijańską solidarność w przewycięzaniu różnorodnych patologii w życiu społecznym, gospodarczym, kulturowym i politycznym. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się o dobre i wspólne świadectwo wiary chrześcijan różnych tradycji i przekonań, aby lepiej służyć Bożym oczekiwaniom ukazanym w życiu i dziele Jezusa Chrystusa. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nasze dzieci, aby dorastały do pełni Chrystusowej w duchu współpracy, pokoju i duchowego rozwoju. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nas samych, abyśmy byli dobrym przykładem chrześcijańskiej pokory i służby wobec siebie i wszystkich, którzy takiej postawy od nas oczekują. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- P** – Jezu Chryste, Synu Boga żywego, bądź miłościw nam grzesznym i w mocy Ducha Świętego odpuść nam nasze winy tak, jak i my odpuszczamy. Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół Polskokatolicki)

- P** – Bogu Ojcu Wszechmogącemu przedstawmy nasze ufne prośby.
- L** – Módlmy się za Kościół święty, aby swoją postawą przemieniał oblicze ziemi. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za kraje, w których brak jest pokoju, aby jak najprędzej doczekały dnia wolności i bezpieczeństwa. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się o jedność w służbie dla Ojczyzny wszystkich Polaków. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za wszystkich rodziców, aby wychowywali swoje dzieci w duchu przesłania Ewangelii. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za wszystkich odpowiedzialnych za wychowywanie dzieci i młodzieży, aby potrafili przekazać zdrowe ziarno wiedzy w ich serca i umysły. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – Módlmy się o dobre powołania do służby Bogu w Trójcy Jedynemu.
Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nas uczestniczących we wspólnej modlitwie, abyśmy potrafili dostrzec Jezusa Chrystusa w każdym człowieku. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Panie Jezu, Ty, który słowem i życiem uczyłeś miłości, przyjmij naszą modlitwę i umacniaj nas w wypełnianiu Twojej woli. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

WZÓR III

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Pragnąc jedności uczniów Chrystusa przedstawmy Bogu nasze prośby.
(**L** – Po każdym wezwaniu na znak zgody odpowiemy: Amen.)
- L** – Niech Kościół Chrystusa będzie znakiem Bożej miłości dla wszystkich ludzi.
- Z** – Amen.
- L** – Niech pasterze wspólnot będą ubogaceni w Panu w odpowiednią wiedzę i mowę.
- Z** – Amen.

L – Niech rodziny będą szkołą wyznawania imienia naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Z – Amen.

L – Niech ludzie trwający w konfliktach odkryją wzajemnie swoje Boże dary i doznają pokoju.

Z – Amen.

L – Niech prześladowani, a także odchodzący z tego świata chrześcijanie, będą mocni wiarą aż do końca.

Z – Amen.

L – Niech wszyscy ochrzczeni ukazą swoim życiem radość Ewangelii.

Z – Amen.

L – Niech każdy z nas, tutaj obecnych, z gorliwością dąży do coraz ściślejszego zjednoczenia z Chrystusem i jedności z bliźnimi.

Z – Amen.

P – Wierny jest Bóg, przez którego zostaliśmy powołani do wspólnoty z Jego Synem, Jezusem Chrystusem, naszym Panem. On również będzie nas umacniał do końca. Jemu cześć i chwała na wieki. Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół Prawosławny)

D – W pokoju do Pana módlmy się.

Z – Panie, zmiłuj się.

- D** – O pokój z wysokości i zbawienie dusz naszych, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O pokój całego świata, stałość świętych Bożych Kościołów i zjednoczenie wszystkich, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za tę świątynię i za tych, którzy z wiarą, pobożnością i bojaźnią Bożą wchodzi do niej, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za zwierzchników Kościołów, za czcigodne kapłaństwo, w Chrystusie diakonię, za całe duchowieństwo i lud, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O zachowanie w opiece Bożej naszej ojczyzny, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za to miasto, za wszystkie miasta i krainy, i za wszystkich wiernych żyjących w nich, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O dobrą pogodę, obfitość plonów ziemi i czasy spokojne, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za żeglujących, podróżujących, chorych, cierpiących, uwięzionych oraz o ich wybawienie, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O wybawienie nas z wszelkiego utrapienia, gniewu i niebezpieczeństwa, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.

D – Wspomóż, zbaw, zmiłuj się i ochroń nas, Boże, łaską Twoją.

Z – Panie, zmiłuj się.

P – Panie Boże nasz, którego władza jest nieogarniona i chwała niedościgniona, którego miłosierdzie jest bez miary i przyjaźń do człowieka niewypowiedziana, Ty sam, Władco, w łaskowości Twojej wejrzyj na nas i na ten święty dom i daj nam i tym, którzy się z nami modlą, bogactwo miłosierdzia Twego i obfitość łask Twoich. Albowiem przynależy Tobie wszelka chwała, cześć i pokłon, Ojcu i Synowi, i Świętemu Duchowi, teraz i zawsze, i na wieki wieków.

Z – Amen.

WZÓR V

(modlitwy wstawiennicze z nabożeństwa ekumenicznego – s. 30-32)

2. Solidarność z chrześcijanami w Syrii

Komisja ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski pragnie, aby piątek, 24 stycznia 2014 r., był dniem solidarności z chrześcijanami w Syrii. Szczególnie w tym dniu, a także w całym Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan i poza tym czasem, chcemy wesprzeć modlitwą i pomocą chrześcijan, którzy cierpią prześladowanie z powodu swej przynależności religijnej.

Warto przypomnieć, że materiały na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2004 r., pod hasłem *Mój pokój wam daję* (J 14,27), zostały opracowane przez chrześcijan z miasta Aleppo (Halab) w północnej Syrii. W ostatnich doniesieniach medialnych o Syrii często słyszymy o tym mieście w kontekście zamieszek, walk, rozlewu krwi. Publikujemy poniżej fragmenty tekstu z 2003 r., pt. *Aleppo – miasto ekume-*

niczne (opr. ks. Henryk Paprocki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny), w którym syryjscy chrześcijanie przedstawiają swoje miasto. Jest ono wymownym świadectwem jedności chrześcijan oraz ich odwagi w wyznawaniu wiary.

ALEPPO – MIASTO EKUMENICZNE

Aleppo znajduje się w północnej Syrii. Jest miastem znanym od starożytności jako miejsce kształtowania się różnych cywilizacji, a także centrum handlowe, do którego zmierzały karawany z całego Wschodu.

Chrześcijaństwo pojawiło się w Aleppo bardzo wcześnie. Miasto zależało od stolicy apostołskiej w Antiochii (odległej 80 km), gdzie uczniowie Chrystusa po raz pierwszy zostali nazwani „chrześcijanami” (Dz 11,26). Syryjski historyk Michał podaje, że ten region był ewangelizowany przez św. Szymona Zelotę.

Od IV w. Aleppo było sufraganią diecezji Antiochia. Był to okres, w którym w Aleppo rozkwitało życie monastyczne. Starożytne świątynie w Aleppo, miasta pustynne i ruiny świątyń wokół miasta są świadkami tego wspaniałego okresu w historii Aleppo.

Po zdobyciu miasta przez Arabów chrześcijanie stali się mniejszością wyznaniową. Wspólnoty chrześcijańskie zostały zorganizowane na zasadzie wewnętrznej autonomii. W XVIII w. część wiernych w tym rejonie zawarła unie z Kościołem rzymskokatolickim, a w XIX w. pojawiły się wspólnoty protestanckie. W XX w. zaczął rozwijać się ruch ekumeniczny, który w Syrii dał wspaniałe rezultaty.

W Aleppo mieszka 1,5 miliona ludzi. Chrześcijanie stanowią mniejszość liczącą około 10% populacji [stan z 2003 r.]. Językiem oficjalnym jest arabski, ale część wiernych do dzisiaj posługuje się starożytnym językiem syriackim.

W Aleppo działa jedenaście wspólnot chrześcijańskich: trzy diecezje prawosławne (ormiańska, arabsko-prawosławna i syryjska), sześć diecezji katolickich (melchicka, ormiańska, maronicka, syryjska, chaldejska i łacińska) oraz dwie wspólnoty protestanckie (ormiańska i arabska

Wszyscy duchowni chrześcijańscy w Aleppo znają się osobiście i pozostają w bliskich relacjach. Biskupi i kapłani regularnie biorą udział w ceremoniach religijnych w różnych wspólnotach, w tym także podczas chrztu, zawierania małżeństw i pogrzebów. Uznano wzajemnie chrzest sprawowany w różnych wspólnotach, a także małżeństwa mieszane. We wszystkich szkołach chrześcijańskich w Aleppo nauczanie ma charakter ekumeniczny. Katechizmy są przygotowane przez komisję ekumeniczną. Również Towarzystwo Biblijne, katolicki Instytut Teologiczny oraz różne organizacje prawosławne działają na rzecz ekumenizmu. Należy też podkreślić, że wszystkie świątynie chrześcijańskie w Aleppo są otwarte dla wszystkich chrześcijan.

Wspólnoty chrześcijańskie w Aleppo rozwinęły wspaniałą działalność charytatywną, która jest realizowana wspólnie przez wszystkich chrześcijan. Wielu zwierzchników wspólnot chrześcijańskich pozostaje w oficjalnych relacjach ze Światową Radą Kościołów oraz bierze udział w dialogach bilateralnych. Wszystko to pozwala stwierdzić, że w rejonie Bliskiego Wschodu ekumenizm rozwija się bardzo dynamicznie i jest nadzieją dla całego chrześcijaństwa.

3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje „Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan na rzecz wylania Ducha Świętego”.
- 1840 Ks. Ignatius Spencer, nawrócony katolik, występuje z propozycją „Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności”.

- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth w „Preamble” do swych „Rezolucji” podkreśla wagę modlitwy o jedność.
- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody „Oktawy Jedności Kościoła” zostały zainicjowane w styczniu przez księdza Paula Wattsona.
- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” rozpoczyna wydawanie „Materiałów Pomocniczych na Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan”.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność, *jakiej chce Chrystus i przez środki, których On chce*.
- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 „Dekret o ekumenizmie” II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)
- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.

- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowywane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968 *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
- 1969 *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
- 1970 *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.
- 1971 *(...) i komunია Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
- 1972 *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1973 *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.

- 1974 *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
W kwietniu 1974 do Kościołów został zaadresowany list w sprawie utworzenia grup lokalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się zaangażowała przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 1975 r.
- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie* (Ef 1,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu* (1 J 3,2).
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5,1-5).
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1978 *Nie jesteście już obcymi* (Ef 2,13-22).
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej* (1 P 4,7-11).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje* (Mt 6,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.

- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch* (1 Kor 12,3b-13).
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA
– spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie* (Ps 84).
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie
przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Irlandii
– spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bosey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana*
(1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.
- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie
przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria)
- 1986 *Będziecie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie
przygotowawcze w Jugosławii.
- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17).
Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze
w Taizé, Francja.
- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk* (1 J 4,18).
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie
przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie* (Rz 12,5-6a).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie
przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.

- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...) aby świat uwierzył* (J 17).
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody* (Ps 117; Rz 15,5-13).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.
- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc* (Mt 28,16-20).
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan* (Ga 5,22-23).
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha* (Dz 4, 23-35).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.
- 1995 *Koinonia: komunია w Bogu i między sobą* (J 15,1-17).
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.
- 1996 *Słuchajcie, stoję u drzwi i kołaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.
- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.

- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.
- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który nappełnił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.
- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27).
Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Sycylia.
- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23).
Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20).

- Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.
- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mówę* (Mk 7,37).
Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17).
Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37, 19)
Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.
- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48)
Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2, 42).
Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.
- 2012 *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1 Kor 15,51-58).
Projekt tekstu opracowany w Polsce – spotkanie przygotowawcze w Warszawie.
- 2013 *Czego Bóg od nas oczekuje?* (por. Mi 6,6-8).
Projekt tekstu opracowany w Indiach – spotkanie przygotowawcze w Bangalore, Indie.
- 2014 *Czyż Chrystus jest podzielony?* (1 Kor 1,1-17).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Montrealu.

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Słowo polskiego Komitetu Redakcyjnego	3
2. Tekst biblijny	7
3. Wprowadzenie w tematykę roku 2014	8
4. Kontekst ekumeniczny w Kanadzie	13

Część II: Nabożeństwo ekumeniczne

1. Wprowadzenie do nabożeństwa	21
2. Porządek nabożeństwa	23
3. Homilia	30

Część III: Poszczególne dni Tygodnia

DZIEŃ PIERWSZY <i>sobota, 18 stycznia 2014 r.</i>	35
DZIEŃ DRUGI <i>niedziela, 19 stycznia 2014 r.</i>	38
DZIEŃ TRZECI <i>poniedziałek, 20 stycznia 2014 r.</i>	43
DZIEŃ CZWARTY <i>wtorek, 21 stycznia 2014 r.</i>	47
DZIEŃ PIĄTY <i>środa, 22 stycznia 2014 r.</i>	51
DZIEŃ SZÓSTY <i>czwartek, 23 stycznia 2014 r.</i>	55
DZIEŃ SIÓDMY <i>piątek, 24 stycznia 2014 r.</i>	59
DZIEŃ ÓSMY <i>sobota, 25 stycznia 2014 r.</i>	63

Część IV: Materiały pomocnicze

1. Modlitwa powszechna wiernych 69
2. Solidarność z chrześcijanami w Syrii 75
3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw 77
4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan 79